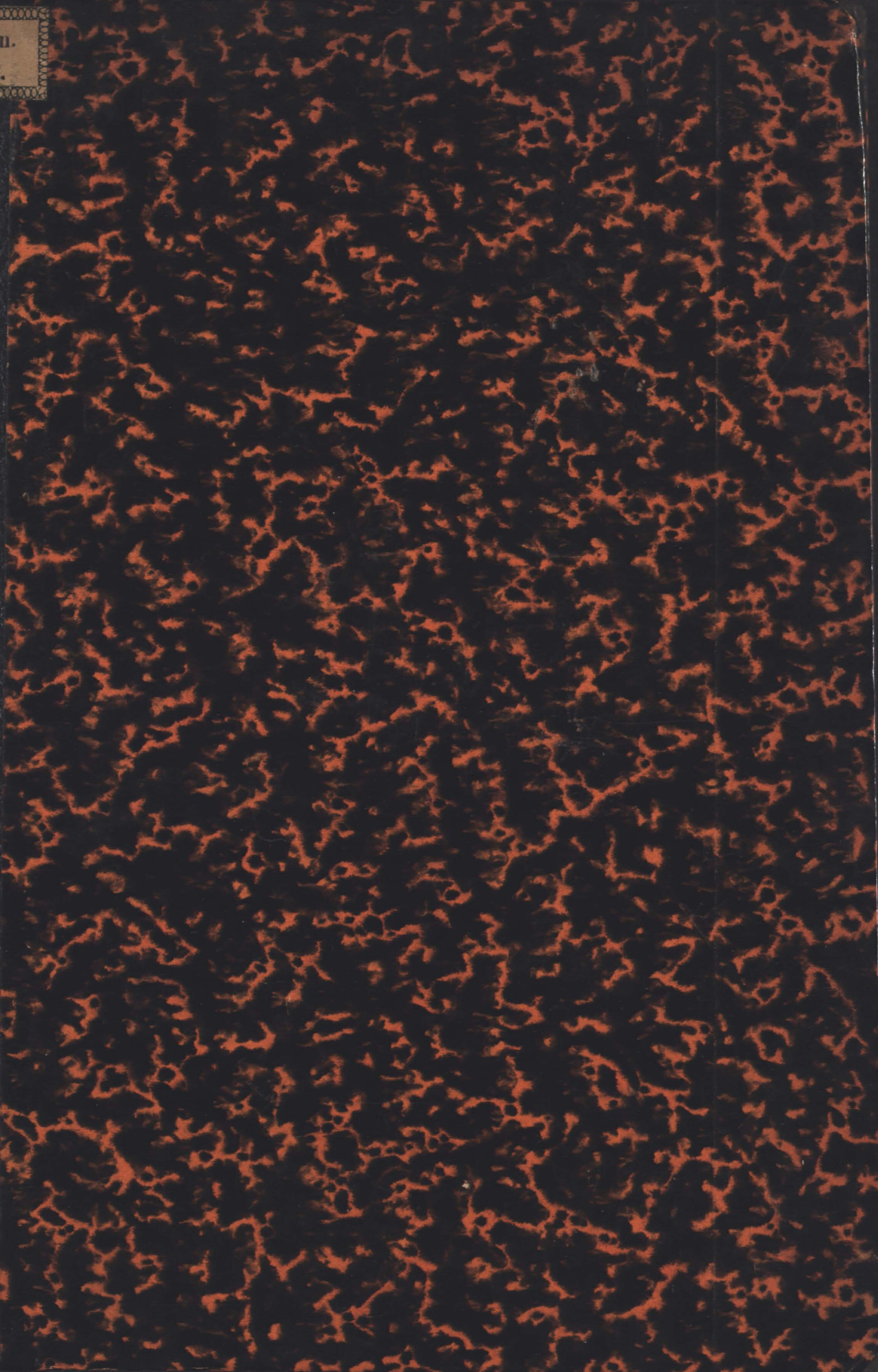

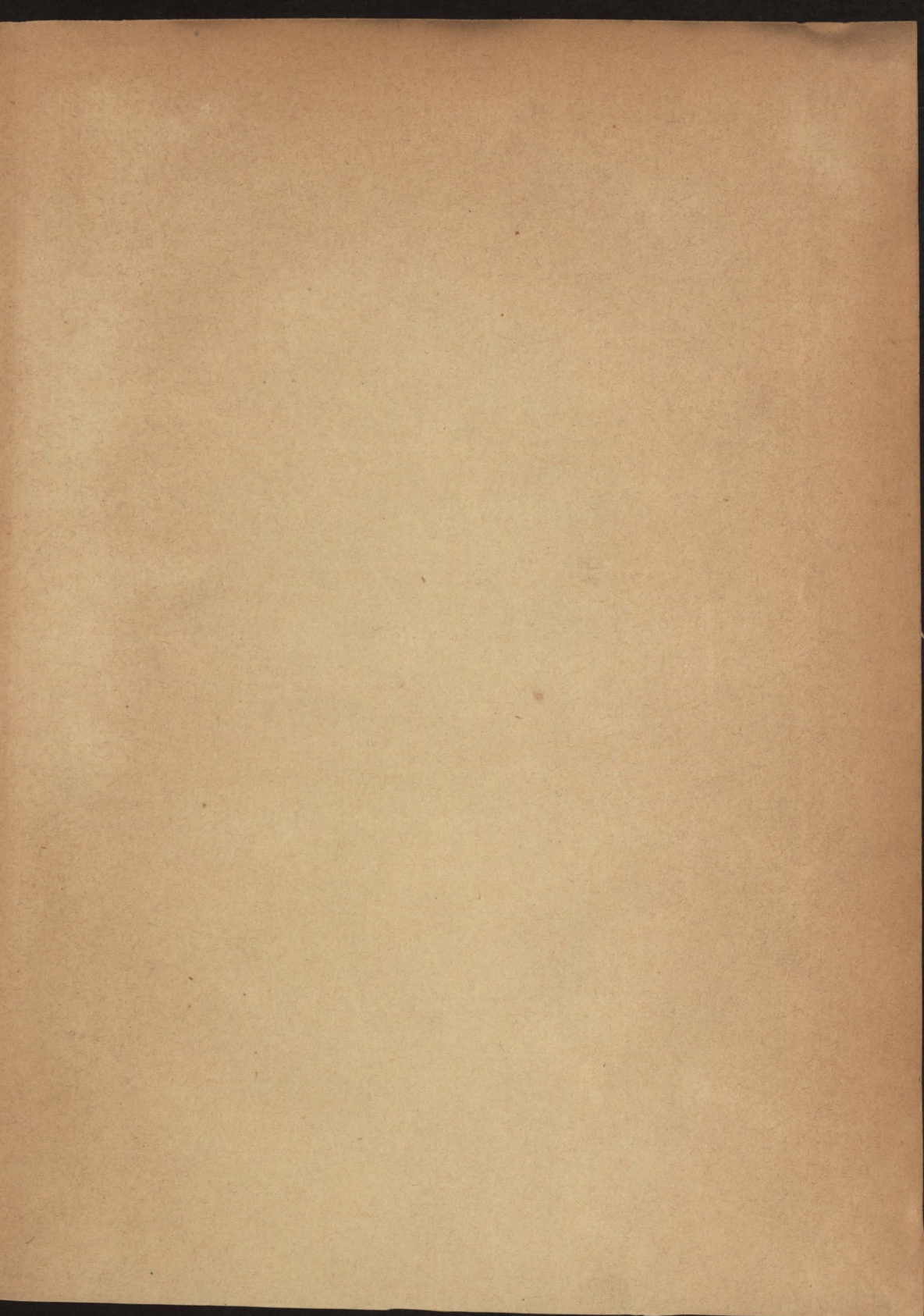
Incun.
83.

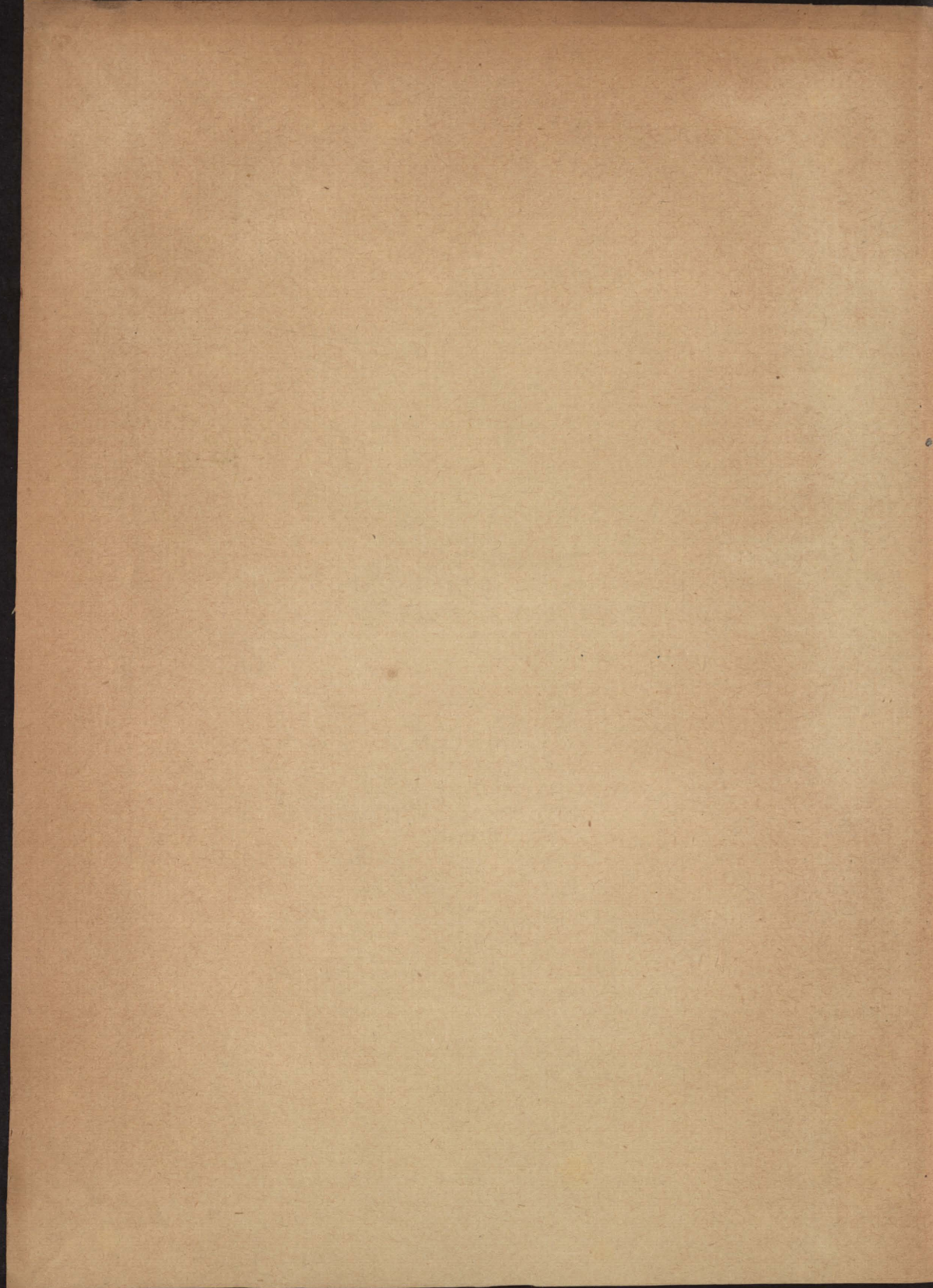

Inc. Ct. 83.

40

Hain 17662 [with 14 Pl.]

Doctrinae egregii magistri Berlonis Lœcellarii pisiensis
de Confessione et absolutione

Confessio sacramentalis fundatur i solo iure di
uino et euangelico scilicet illo Quodcūq; liga
ueris super terram ꝛc Confessio sacramenta
lis/sicut non potuit istitui nisi a solo deo/sic nec
desitui potest ab homine puro/alias papa posset non obligari
ad confessionem sacramentalem Confessio sacramentalis nō
obligat ad venialiu cōfessionem de ple. ꝛ de necessitate salutis
quia non tollunt caritatem/ꝛ ideo sine cōfessionetalitū stat salus

Confessio sacramental non debet extendi p homines puros
vt aliquis venialia peccata cōfiteatur. nisi velit/sequitur ex pre
cedenti ymo nec debet fieri i seruaciones nisi d' grauib⁹/culpis
Potest autē grauis culpa dici/que transit i opns cum cōsensu et
deliberatione perfecta/aut cū graui scandalo alioꝝ Cōfessio
sacramentalis non obligat de ple/vt homo bis cōfiteatur idēz
peccatum eciam mortale/nisi cōfiteus velit/Ratio quia lex di
uina non obligat nisi semel cōfiteri/ꝛ hoc de ple/ꝛ nisi velit hō

Confessio sacramentalis nō debet artari p i seruatiōes casuū
presertim occultorum/contra uel preter legem ewangelice li
bertatis sed dandus est locus timori altissimi Alioquin timeat
illa phriseoꝝ culpatio Alligāt onera grauia et impptabilia ꝛc
Fit rursus aliqñ ut q nimis emungit eliceat sanguineꝝ/ꝛ fiat cā
fictionis Confessio sacramentalis tali ꝛ tanto claudi debet
sigillo secreti ut nec uerbo nec signo quomōlibet i uelet/aut re
uelari pbabiliter estimetur/facit ad hoc expressa determina
tio ecclesie cum naturali ratione Confessio sacramentalis d'
peccatis occultis raro ꝛ cautissime debet remitti ad suprioꝝes
habentes iurisdictionem coercitiuā in pbulicis/quales sūt ab
bates ꝛ prioꝝes in religionibus/qꝛ facilis oritur suspitio apud
correctiones publice/qꝛ cōfessio per eos facta ledat Sed eciam
debent instrui cōfessi/qꝛ confessio secreta de publicis nō liberat
eos/quin possint aut debeant publice punitioni subiacerē

Cōfessio sacramental potest qñq; rationabiliter ꝛ fructuose
dimitti d' venialibus potest eciam aliqñ fieri fructuose Qualitez
hoc ꝛ qñ/docere debet vñctio spiritus sancti cū consilio xpiane
prudentie Cōfessio sacramental potest aliqñ repeti fructuose
de mortalibus iam cōfessis Sed obligatio pluries illa cōfiteudi

21

Ordo cartharū hinc
euanos. rēpositus
120 appofui numerus
I.

potest reddi viciosa/ qz nimis onerosa Confessio sacramentalis
potest sepe fieri sub p̄diciōe/ tam p̄pter ignorātiā facti/ qz nescit
sepe hō qd ⁊ qualit̄ fecerit quā p̄pter ignorātiā iuris/ qz neqd
in plib^o a venialibus mōrle discerni Confessio sacramentalis facta
sub p̄diciōe modis tactis/ potest h̄re seu incipere absolucōz absolu
tam sub hac forma Ego absoluo te in noīe patris ⁊ filii ⁊ spūs
sancti Que forma sufficiens ē ⁊ secura/ cū itecōde debita p̄fessōis
ad absolutōez d̄ p̄ctis/ ymo ⁊ ex p̄nicaciōibus in foro cōscie Nec
optet ymo sepe nō expedit multiplicare sermones absolutiois
vt dicēdo Si ⁊ inq̄ritū possū ⁊ dicēdo d̄ p̄ctis cōtra id ⁊ oblid Et
de tali ul d̄ tali ex p̄nicaciōe si ⁊ inq̄ritū indiges cū sit lib^o q̄ addita
pl^o officiat sepe l turbāt/ quā pficiāt ul s̄zuiēt: Sup quo notef
hec doctrina Absolutio sacramental potest vlere p̄ctā q̄ non dū
erāt cōtrita s̄z solū attrita. Rurs^o p̄ctā oblita nō delētur uirtute
absolutiōis sacramental. q̄si hō postmod^o teneat illa p̄fiteri dum
redeūt ad memoriā S̄z si nō redeāt ad memoriāz nihil omīn^o
hō saluabit. si fecerit sufficiētē diligētīā ī cordādī/ cū de^o nō ob
liget ad impossibile Est igit additio frultra/ cū dicif de oblidis.
S̄z r̄ cū dicif d̄ cōtrid potest eē noxia. S̄z r̄ male exprimit si
et inq̄ritū possū ⁊ deo Sufficit enī q̄ intētiō sit b̄si r̄gulata S̄z
ad extremū quaz noxia sit obliuio p̄ctōz/ qz nō delēt/ v̄tute ab
solutiōis sacramental Ac p̄inde v̄t^o clauū q̄ r̄mittit magnaz p̄tē
penaz v̄bitaz ad huiusmodi p̄ctōz delētiōez nō sic efficacit̄ ap
plicatur p̄nt fit circa p̄ctā q̄ sacramentalit̄ ⁊ exp̄sse sūt p̄fessa

Doctrina eiusdē doctoris d̄ absolutiōe ab ex p̄nicaciōe

Comunicacionū tot sūt genera/ quot cōnicōnū: ⁊ p̄nt
iudicantur ī r̄gularitates que dicūt impedimenta ad
p̄nicaciōes l̄timas exercēdas Comunicacionū alia ē
natural. alia ciuil. Natural ē hec uita cōrlis/ cui mors opposita
dici potest ex p̄nicacio. Ciuilis ē mltiplex: que d̄ scdm leges spec
tantes ad p̄nicaciōez t̄palē p̄ntē vite/ de q̄ spectat ad domios le
gistas. Alia ē ecclesiastica scdm canones ⁊ instituta q̄ spectāt ad
aīaz ī ordie ad uitā et̄naz Ecclesiastica p̄nicacio de q̄ magis
ad p̄pōitū spectat p̄siderat duplicif Unomō ad deū aliomō ad
p̄ximū. Cōnicacio ad deū ē stat^o seu vita gr̄e gratū facientē cui
opponit̄ generalit̄ oīs ex p̄nicacio que cōtrahitur ex mōrli p̄ctō
sic ut nequeat talis ex p̄nicat^o exercere legitimos act^o p̄sertim

sacramentalis sine peccato Communicatio ad primum seu publica tractat
 et intenditur p canonistas dum loquuntur de excommunicatione et irregulari
 tate Est aut excommunicatio seu irregularitas sub duplici dicta Quedam
 est omnis sine peccato/ quedam ex peccato exite vel psumpto Exemplum primi
 sicut bigamia/ sicut iudicium latum in causa sanguinis ex officio/ sicut serui
 tus/ sicut lepra/ vel mutilatio uel officium vile/ et similia que destrahunt et i
 pediunt ab exercitio diuinarum ministracionum necnon ab ordinu susceptioe
 repellunt Exemplum secundi sicut excommunicatio late sententiae ab hoie vel a iure
 ppter contumaciam ueram uel psumptam/ et hec est acceptio onissima et subdiui
 ditur in varias spes uelut in numerabiles Tm in generali quedam est re
 seruata pape/ sicut etiam irregularitas que tractatur ex huismodi ex co
 municatioe/ dum quis se immiscet diuinis excomunicatus incipiendo uel exercen
 do scieter et ex pposito Altera est irregularitas que non ita seruatur/ sed ea
 tollere potest sacerdos simplex/ sicut in excomunicatioe minori que suspen
 dit hoies a celebratioe/ quemadmodum fit/ si quis ppter culpauerit scieter cum ex
 onicaco/ non tamen in crimine/ sed ex quadam uerecunda pietate et i casibus non o
 cessis Casus autem particulares huiusmodi suspensionu et irregularitatu queru
 di sunt a iuristis et ab instituto religionu seu conuicatu/ quod surgunt pstitucioe
 positina et aliunde sine crimine/ licet non sine ratione/ ppter ea odendabil
 est et tēpt Proinde que lis debeat esse forma absolutiois sup excomunica
 tionibus et irregularitatibus in foro exteriori et publico hoc est ptentiose
 sciatur a iuristis Quia in foro pscie non igitur certa forma nec de neces
 sitate sacramentali/ nec de necessitate pcepti/ sed sufficit dicere ut supra Ego
 absoluo te in noie p. et. et. s. amen cum intencione absoluendi Expedi
 autem quod hec intentio sit latissima que feratur super omni casu i quo potest
 confessor absolue/ tam de sentenciis quam de peccatis Et ita sufficiat hec for
 ma p omibus sine multiplicatione uerborum Adde quod absolutio in foro exte
 riori de excomunicacionibus tenetur nihilominus casus excomunicacionu sacramenta
 liter confiteri ut quod uerberauit clericum et Non enim fit publice sacramenta
 lis confessio ad quam obligat ius diuinum Ex quibus omnibus colligi potest
 quam multa a plerisque addantur frustra in absoluteione sacramentali/ quod ad
 absoluteionem penitus nihil faciunt In hoc enim quod confessor quibus cum itentio
 ne actuali seu habituali dicit Ego absoluo te in noie patris et. et. s. omnia
 comprehendit scilicet auctoritate mihi commissa concessa uel que fungor hac enim
 condicionem presupponit ipsa absolutio Item a peccatis tuis mihi confessis
 supflue additur/ quia non confessis non absoluit Item et institutio sacramentali
 sancte matris ecclesie et unitati eius Si enim absolutio est ex se quod fidel
 est iam institutus est cetera condiciones patent supra Uex ut supra

B

tactum est Si quis fuerit a iure uel ab homine suspensus/aut maiori ex
communicacione innodatus seu irregularitate irretitus/notoria aut
contumati/aut certe illa que sedi aplice reservata est & in taliu casuu
absolutione pscriptus est modus videlicet in sacris canoibus/ut eo mo
nodi religentur. quo quis fuerit alligatus Et hec absolutio simplicis
sacerdotis trascendit potestatem saltem ex iure positivo Sicut eodez
iure eius potestati ablati sunt casus epales aut alioz supioz Sic & in isti
tucionibus religionu ppter artiore m sui status custodia/ quedam pcta
seu casus soli ptoato reservantur. Quis de ple quilibz sacerdos ab eidez
posset absolueze dumo vltra suam ptatem principalem non excederet
Datet quoq; qm mltia etiã ipsa absolutione supioz casuu criminu
ex pnicacionu irregularitatu & ab ipsis ptoatis adiciantur superflua/ &
nihil ad absolutionez spectantia Nam etiaz in talibus sufficit ad pnez
formam addere solimõ clausulam uel clausulas a iure institutas quibz
irretitus enodetur seu a nodis absoluat ut dicendo auctoritate sumi
pontificis uel gratie/aut privilegii pcessu uel dati & Ego absoluo te a
tali ex pnicacione irregularitate/interdicto/suspensione/qua tali uel tali
sua icidisti & sicut pgruit/ & auctoritas pcessu/aut vtu gratie aplice
seu privilegii se extnderit De aut additur in qntu gratum in ospectu
diuine maiestatis fuerit & nihil facit ad rem ¶ Sed & de in iunctioe
pnie diuersesunt opioes suas rationes adducentes/an ate absolutionez
vel possit absolutionem iniugenda sit pnia/q p fessiois idiuindua co
mes est Ad hoc enim p fessio fit quo vulnus inflictu detegat Ad hoc
pnia iniugitur ut vulnere detecto salutare rmediu adhibeatur. Et licz
incerte sint puidetie nostre nec qua lance diuino iudicio nostre ponde
rentur offenset n habudante misericordia ac pietate ipsi hoc pcessu
e fidelibz ut sacro p fessio/ac rmedio pnie etiã mi sufficiendã ialtim
a mori et nesit excepto supplitio qui fuerat danad/etiã si ob modice
penitentie iniuctio mlongi cruciã dus sit Quibus tñ cruciatibus etiaz
mplex remediũ sue sponse aliunde puidit xp/cui p priu e miseret
et cuius misericordie non est numerus De primo aut an ante uel post
absolutionem iniugenda sit pnia nil uidetur obesse homi simplici/et
contrito seu dolenti corde ad p fessioez viciu/ & ad satisfacionez pato
In ipsa aut iniuctioe pnie sicut occurrit reprehensio super mltiplicacoe
verboz pnie in nullo suffragantiu Sicut enim p fites cauere debz/ ne
aliud inmiscat/ qd tñ sacritu excusatione indebita vboitate impoz
tuna/ ostentatione falsa/ sifatione fraudulenta/ ac ceteris quibuslibet
circustanciis malis violet/ fructuq; eius tollat Ita nõ mi ipse p fessor

locum dei tenens/atque eius gerens vices sacramento professionis reuerentiam exhibeat et eius verba statim facta sint ponderata ne et ipsi tali loco adducat quod eum verborum subtilitate necnon multiplicacione aut insolita forma placionis possit ostentare magis ceteris confessoribus ydoneum intelligentem/doctiorem/sanctioremque. Hiis enim ac sibi libis conditionibus plerisque p. nephas confessoribus non solum fama et favor a lingua etiam a manu accrescit pecunia Et cathedra moysi quam domini laudavit istis atque aliis modis videtur in cathedras numulariorum et columnas videntium quas idem ipse in furore evertit et de templo eiecit Post simplicem igitur confessionem et veram ut presupponitur simplex etiam fiat ablutio aut cum timore et magna cautela ad superiores si optz. missio iuxta superius dicta Demum post absolutionem uel ante quod ad presens dterminat nolumus eo quod non obstat huic sacramento simplex etiam fiat p. inuictio

Cōsiderationes xxv de confessionibus audiendis

I si virtus quam assuefactio gignit certius quam ars operis non nihil tamen predestat artis traditio apud eos qui non perfecti sunt in uirtute Hoc in arte quilibet perspicuum est Et quoniam ars artium

est regimen animarum presertim in confessionibus audiendis studium quod sciam generales considerationes tradere breuiter et distincte quas esse proficuas experientia doctrice cognouit: Induxit hoc agere me non mediocriter quod paucos hactenus reperi qui perfecti unquam et integre confessi fuerunt/causa existente in multis vel negligentia uel ignorantia peccatorum **P**rima consideratio. provideat ante omnia confessor purus esse/qui purgandis animabus iungat spem quoque sui laboris et proficiendi circa alios non in propria sed diuina uirtute reponat. meminerit iugiter quoniam neque qui plantat neque qui rigat est aliqd/ sed qui incrementum dat christus/ et quod nisi spiritus sanctus cordi assit audiētis/ inuani laborat lingua loquētis Oret igitur crebro put sapiens de corpali medico consulit/ quatenus dirigatur opus suum a deo/ eiusque uirtute roboretur et crescat **S**ecunda: Collocet se confessor in arce seu specula rationis/ abstrahens semetipsum quantum potuerit ab homine exteriori tam in se quam in aliis/ ut spiritum ambulet et non carne/ ne forte illectus formis corporum fiat ipse laqueus peccacionis sibi ipsi. Totus in animarum perspicenda qualitate spiritualiter inuigilet/ non attendens discretionem sexuum uel formarum/ alioquin quid ei proderit/ si uniuersum mundum lucretur anime uero sue detrimentum patiatur **T**ercia: Compleat erga quoslibet confitentem solliciti confessoris officium/ nihil precipitans/ aut in solo transcurso uolans sed morositate uigili omnia plene examinans diuidicansque **D**emorie quoque confitentis que dicenda imponenda ue fuerint/ ea diligenti re-

pa consideratio

2.

3.

4.
tione reponens infigat Quippe eligibilis est paucos audire & plerū
q̄ multos imperfecte cum conscientiarum strupulis non tam expedire
quam in peditos plerumq; relinquere Imitetur in hoc deum cui⁹ per
fecta sunt opa **N**allem itaq; si curatus essez multorū differre cōfessio
nes post pascha etiam vbi quidam non redirent/ quā q̄ cecos cecus sedu
cerem/ dum p̄ vere absolutis/ ipsi non recte absoluti se gerent

5.
Quarta ostēdat cōfessor opibus/ nihil in cōfessis querere p̄ter salutē
animaz/ Inaz/ & solutionem liberā a laqueis p̄ccōz/ ita nil agat questū
redolens/ gratis accepit/ gratis det/ nihil ad mundanaz ostent et grāz
paupibus equalesicut diuitibus se tradat & offerat/ turpibus ut pulcris
indoctis ut doctis/ nisi forte p̄ q̄nto inde fructus honoroz/ apud deum
sequi speraretur **P**roderit supramodū hec sinceritas intentionis recte
et velut magnes aliquis spūalis/ ferrea etiam populi corda virtuosū⁹
ad se trahet **Q**uinta expedit ut cōfessor zelans amicis obtineat a p̄
lato subditoz suā in casibus referuatis p̄tatem seu relaxationem pre
cipue/ nisi sint casus publici & scandalosi. Repūntur itaq; paucissimi q̄
non inciderunt in aliquē taliū casuū qui p̄nter referuantur **S**cientis
vero ipsi cōfessi se ipsos non debere imitti deinceps ad alterū vni libe
cius & citius omnia detegunt **C**onfessor etiam si r̄ eos p̄sumit liberius in
terrogare de singulis plenius quoq; sanare sit & semel ipsos absoluē
do p̄fidit **S**exta sciat cōfessor omnia p̄ccōz genera & species tāquā
medicus doctissimus spūaliū egretudinū **P**re qualiter homines diuer
sorum statuū & varioz officioz peccare possūt nilatenus ignoret **E**t
ad hec p̄gonstēda facti sunt tractatuli **A**ctū aliq̄ sūt q̄ nō tuto cōmittū
tur scripto/ aut verbo publico p̄pter euitādū quorūdam scandalū/ sed
eas secrete distant ipsi/ quoq; interest hoc nō nestire/ sicut nec medicos
morboz varietates puenit ignorare **A**lter nemp̄ quo pacto sibi cō
fessos prudenter ac diligēter interrogabit/ instruetq; cōfessor ad suoz
remōrationem criminū/ hoc maxie est in p̄ccis carnis extra ordinā
riis/ qualia exptum est vix vnquaz dici in confessione a culpabilib⁹ in
eis/ nisi cautissima arte p̄moneatur/ interrogētur capiāturq; **E**t certe
necesse est ut cōfessor hēat artem hanc obstetricandi spūales/ ad educē
dum colubz talem pestiferū tortuosū & virulētū ab aia ipsi⁹/ aut ipsa
sine dubio piclitabitur/ aut crebrius eterno morietur **N**ec i p̄nto audi
endos in hac re eos/ qui nihil interzandū aut inquirendū esse dicūt a
cōfessis p̄sertim cū hoc ipsū velnit requirantq; cōfessi **A**lioquin nō satis
consultitur verecūdie/ ignorātie & fragilitati peccantiū/ nec impletur
illud scripture **A**lter alterius onera portate & similia **S**eptio con

lectoret confessor post interrogaciones quasdam præambulas super
 etate statu condicione studio vel officio confessi Utrum ipse ver ecū
 dus sit et nimio pudore detentus/ quia forte puer ē aut femina uel ex
 ilis complexionis Apud tales preceteris perluadendum est primitus
 et figendū in animo / quemadmodum cōfessio secretissima est/ et omni
 scienti deo magis sit quam hominum/ Non ad reuelandum aut accu
 sandum queri peccata sua/ sed ad euitandum et absoluendum et perpe
 tuo quietandum. Nolle confesorem mori/ quam aliquid dicendo
 rum detegeret. Tollat igitur omnes talem suspicionem ne iforment
 q̄ propter eciam dicenda confessor sit eos post modū osurus aut con
 tempturus. aut accusaturus. Ymo tenerius eos diligit sicut filios ca
 rissimos et qui sue fidei se totos commiserint

8.

Sexta labore confessor prestatim erga iuuenes et paruulos h̄c
 confessionem eorum generalem/ quia vix aut nunquam integre confi
 tentur Nisi forsan predocti a tali confessore quale describimus/ quin
 eciam illud esiet vtile apud grandænos rurales et simplices et femias
 q̄ si non possunt vtiliter ad hoc induci/ poterunt ab eis fieri interroga
 ciones tales Est tibi consciencia de talibus peccatis/ et de talibus/ et de
 tali etate/ et de societatibus talibus et secundū responsiones poterit
 animaduertere prudens confessor/ si plena furit talis confessio/ et si
 non/ tunc inducatur eam perficere

9.

Septima precaueat sumopere cōfessor ne sit austerus ab inicio tristis
 et rigidus. Mor enim claudet os obsteruti peccatoris/ Primo fit af
 fabilis loquacio/ eciam aliunde si res exigat sup reos peccatis quousq̄
 familiaritas quedam contracta sit De hinc ostendatur/ quantē iniqui
 tatis est et ypocrisis pessime/ qui quā velle celare in confessione corā
 deo/ et quemadmodū hoc agere est se ipsū turpiter fallere/ esse quoq̄
 melius dicat/ si non cōfessus absterdere velit quam fingere confessionē
 imperfectam **D**ecima querat sacerdos a confitentibus/ monne eye
 lint expurgari penitus ab omni suo crimine et q̄ nisi hoc velint fas
 habent recedendi/ ne tempus in cassum ymo noxie detineant/ Si vo
 lunt/ debent igitur iurare Et hoc melius et celerius fieri nequit/ quam
 si ad interrogata veritatem plenam responderint Si vero deprehē
 duntur velle mentiri/ et se celare/ vt sepe fit/ perdistrecum cōfessorē
 coarguantnr vehementer et acriter/ et compellantur veniam statim
 querere super huiōi mendacio Quod postquam fecerint rursus blande

10.

D

et leuiter moneantur nihil deinceps mentiri aut celare Si vero rur-
sus bis aut ter mentiti fuerint/poteunt remitti & differri usq; ad tem-
pus alterum/iniungendo vt melius sibi provideant Et sepe fit vt in
altera confessione libentius aperiant omnia dum putant mendacia
priora magis imputatura eis ad inaduertentiam quam malitiam

.11.

¶ Undecima: Applaudat confessor dicentibus veritatem super
delictis suis quantomagis enormissima et abhominanda videbuntur
Collaudentur de veritate de religione/de timore dei/de zelo proprie
salutis/de confidentia ad sacerdotem et similibus/et gaudacter per-
gant ad alia manifestanda/nihil hesitates. fit aliquando non in vtilis
questio/si fuerint alias de talibus confessi et si non/qualiter inde am-
plius nuncletari debent/et deo gratias agere/qui talem eistribuit vo-
luntatem et oportunitatem Expediit quoq; vt p confessorem gratias
presentialiter agere moueantur postmodum tendant ad alia detegenda

.12.

¶ Duodecima. Jubeat confessor ne confessi crimina detegat alio-
rum nominando eos/vel signis certis notificando nisi forte peccata
talialia sint/que nullo modo possint aliter aperiri/vt si sororem vnica
frater/aut vir vxorem male cognouerit Non sit preterea curiosus
in inquirendo particulares circumstantias peccatorum/que non inleu-
augent vel variant gravitates in eis/qm nasceretur inde aliquando
vel temptatio periculosa/vel turpitudonimia/aut suspitio retardata
confitendi Nihilominus vtile iudicamus pro serenatione conscien-
tiam illorum qui confitentur/quia forte postmodum grauiorib; vrge-
rentur stimulis/quasi non bene integre peccata sua confessi fuisset vt
pleni⁹ explicent omnia qntu & quouisq; iudicauerit confessor expedire

.13.

¶ Tredecima: Agraue et reprehendat acriter ipse confessor pec-
cata enormia/postquam illa plene cognouerit/et ostendat qnta punitio-
ne peccator dignusexistat Attamen cauendum ne rursus peccator co-
fugere possit ad negandum iam confessi/sicut pluries repertum est
etiam post confessionem ppletam/ Prius idcirco habeatur certissima
explicatio peccatorum deniq; quicquid in confessione dixerit sacerdos
sit & ipse semper in fine manuetus atq; benignus/insundens oleu cōso

lationis et compassionis et bone spei potest insuper et aliquando dicere
confessor Ex quo talia et talia confessus es que sunt grauissima noli de
inceps aliqua celare sed omnia dic ut te simul expedias

17

Quartadecima procedat confessor i inquisitione peccatoru
et specialiter peccati carnalis quod a multis cum suma difficultate po
test extorqueri primo predecentim et a generalioribus et que nullam
aut paucam videntur includere culpam quia si peccator vult mentiri
aut fugere sepe deprehenditur per talia que naturaliter accidunt oib
aut rarissime reperitur oppositum qualia si statim neget constat eum
timere hoc modo dicere grandiora Noui plures deprehensos qui in
terrogati negebant se vnquam passos membri pudendi calefactiones
vel prurimum vel erectionem qualemcumq; vel temptationem vel cogita
tionem malam de quacumq; muliere et dum conuicti fuerant de hoc me
datio querebatur none illud erat turpe sic dimittere quid agebas tu
sepe respondebant id quod querebatur credentes ex modo loquendi
confessoris qd illud non imputetur ad culpam sed laudem

Decimaquinta: Sciat confessor generalitates illas esse et si sic
fuiisti vnquam a tempore quo cognouisti te in societatibus famuloz
aut sociorum specialiter in lecto Si sic Audisti vnquam aliquem ma
le vt sepe fit loqui tibi ipsi de impudicitia et mulieribus Si sic loqua
ris tu similiter et si male desiderabas Si sic vtrum voluerit alter ut
tangeres eum inhoneste vel ipse te Si sic processus fiat vltior sub
velamine tali qd intelligat an commissa ibi fuerit mollicies sine pollu
tio Et hoc peccatum bene committitur etiam ante pubertatis annos
Vno semper imputatur in vigilia du complete transit delectatio etia
pollutione non existente

Decimasexta: Poterit confessor dum in honeste loquendum er
it dicere Amice non cures si loquor turpiter quoniam oportet omnia
in confessione dicere longe aliter dicerem aut certe silerem extra con
fessionem Et si dicantur talia satis constantet et quasi prestiatut aut qd
non reputentur ita graua nec aspiciatur fixe vultus peccatoris s; di
uertat confessor vultum quasi non curans aut fere narrans fabulam
dicendo D ego video bene tu fecisti licet sic consequenter

dic ergo totū In nomine domini/ego tibi indulgeo si nō alias feceris
Et si dices omnia mala mundi/non inde peius haberes/dic audacter
ymo et queri poterit/si velit vt supra omnibus diligenter iterrogetur
sic Subinferatur q̄ igitur dicat in omnibus veritatem

Decima septima accidit aliquando licet rarissimum sit apud circū
spectum et prouidum confessorem/quod aperiantur quedam species
peccatorum carnis aut quedā circumstantie viles/quarum peccator
non est conscius aut culpabilis/et hinc forte scandalizabitur vel doce
bitur deinceps agere consimilia/licet pro certo non videamus istud
alias ita timendum esse quemadmodū aliqui tradunt/q̄ propter hoc
debeat obmitti diligens inquisitio peccatorum Utinā mala a pueris
et aliis tam diligenter confiterentur quam sciuntur et aguntur ab eis
nec inquirenda esse iudicamus quasi nesciant/sed quia forte ea nō tam
grauia esse credunt quam sunt/aut q̄ aliter nolunt manifestare ea At
tamen in hoc casu debet cū summa detestacione damnare tale peccatū
quasi non caderet eciam in hominem tale aliquid agere Sed q̄ illud
dicebatur ad experiendum discretionem peccatoris an stiret disting
uere in ter ea que fecisset et non fecisset Sunt enim quidam male re
spondentes affirmatiue ad omnia que confessor in terrogat

Decima octaua pergat confessor vt diximus a generali oribus
ad specialiora/a minus turpibus ad turpiora/et quasi a causis generali
bus ad effectus eorum speciales vt habito q̄ aliquis conatus fuit se
aut alium socium luxuriose attractare/queratur quam diu et quā sepe
et cū quot accidit/et a quanto tempore in tota vita 7 si aliqui erāt de
suo genere/et finaliter in qua parte corporis cōpleta est libido sua ab
altera demum ad alteram huiōi peccati speciem peyorem successiue
poterit in quisicio pertransire Decima nona cōgruit prout exptus
sum q̄ paruli et a dolestentes mastli prius i terrogentur modo dicto
de cohabitacione sociorum 7 famulorum tanquam de hys que prima
facie minus horrent q̄ min^o insolita sūt. postmodum queratur de co
habitatiōe mulierū Et primo si vnquā in etate quinque vel sex annoꝝ
vel eo circa iacuerint cum ancillis sicut mos est puerorum Si sic in
quiratur p̄ornit ad p̄dicta et certe reperit̄ur p̄sequēter horrēda nō
solum de ancillis/sed in genere proximiori/ad qualia non descēdatur
nisi quasi subito/et alatez dicendo sine mutatione vultus O bone vi
deo te/tu similiter fecisti cū talibus et talibus Et sic/ vt heu sepe fit

priusq; de articuletur aliquid amplius fiat practica p̄sideritōis v̄ndeci-
 me p̄cedentis d̄collaudando p̄tōrē dū p̄t̄m apuit Postmodū suadea-
 tur p̄ bono suo velle dicere circūstācijs omēs in p̄ticulari sicut de an-
 cillis p̄dixit ostendendo q̄ pudor ille ad magūū meritū sibi cedit / su-
 turamq; opabitur p̄scie tranquillitatem ex quo nūquā alteri deinceps
 reuelare p̄pellatur Estimo autē q̄ feminis euerſo ordine faciende sunt
 interrogationes prius scz de cohabitatione mutua secū / postmodū cū
 viris aut p̄uulis sed exp̄ientia tōlem non habeo Uicelima reprehē-
 det forte aliquis audaciā hanc cōfessoris qui talia p̄sumat ap̄ire q̄ iux-
 coctē credibilia sunt q̄ fere incogitabilia nisi ab exp̄tis q̄ seductis q̄ aliū-
 de doctis Sentiāt alius quod volūrit / ego coram deo testor me plu-
 res talibus medijs induxisse ad cōfessionem qui fatebātur nūq̄ etiam
 in lecto mortūis fuisse talia dicitur oscuicūq; / Laudabant tñ deum totis
 visceribus gratias agentes q̄ ita se apuerant Quidam q̄ paucissimi r̄-
 trorize volebant aliqui / sed tñ redierūt fatentes illusionem esse demo-
 nis qui claudere os semel apertū rursus satagebat Aliā iam p̄pter ob-
 mulsionem huiusmodi interrogationis rursus ad cōfitendū induc̄ti ap̄ez-
 tum mihi fecerunt iudicium / quam necessaria sit huiusmodi inquisitio.

Uicelima prima indicabit alias se talia nescire uel nolle iquirere qz
 forte est ut cyrurgicus timidus q̄ in expertus palleſcens aut spasmū
 patiens in aspectu fedorum dirorumq; vulnez fateor cautelam esse
 necessariam / q̄ non leuiter differencie fieri descensum ad illa ab homi-
 nanda nisi p̄fessata p̄cedentia videantur uelut inferre talez p̄clusionē
 Qz si quis nesciat vti cautela tali dimittat consulo / me et sibi noceat et
 p̄tōrem si semel negauerit neq; dēphensus fuerit / scandalizet / et vix
 in futurū p̄nici queat Quale vero debeat vtile īmedium tradi apud
 omnes nondum scio / qm̄ predicationes generales non sufficeretatis
 puto / In hac tamen interim sum sententia q̄ tales casus secreti pro
 paruulis xiiii annorum q̄ infra et pro mulieribus nequaquam r̄serua-
 ri debent Alioquin non video / quin multi ex hoc defectu p̄fessionis in-
 tegre p̄diti sunt Ad nullos vero amplius quam ad prelatos spectat
 remediū / spectat etiam damnatio / si claudant regnum celorum / aut
 per negligentiam / aut per huiusmodi rigidiorē obseruationez occul-
 torum Uicelima secunda videretur saltem expediens q̄ inquali-
 bet causa nōbili curatus si discretus est / aut alius locosui vicinus aut
 coadiutor ordinaret quasi p̄tētari^o i talib^o q̄ circa tales eēt isup di-
 ligens audire confessiones paruulorum iuuenim quocunq; tempore
 vellent / et sibi vocarent / euocādo nūc vnū nūc aliū / qz p̄eete etatis

hōies ad hoc forte nō possēt Iduci **D**ividueret tñ quomō cantē 7 circū
specte ambularet qui talis esset ne culpabiles / seducētes huiusmodi pu
ulos psequerentur eū directe uel indirecte / per malicias exquisitas 7 for
te ofingendas p paruulos / quāquaz securitas maxia circa hoc essz pu
ritas plicie 7 intencionis / 7 q̄ neq̄ uerbo neq̄ signo aliquo quōlibet reue
laret que dicerētur 7 ad nō reuelandū viis omnibus induceret neq̄ da
ret pniaz per quā possēt paruuli d̄quocūq̄ nōri apud eos circa quos
p̄uersātur Deniq̄ circa hoc meli⁹ uidetur h̄re plures ofessores minus
discretos i penitētiis iningēdis quā i seruādo cas⁹ m̄tos discreti pau
cis a d̄hoc hominem ducere pudore cogētene talib⁹ paucis ofiteatur
in eternū / sicut tollerabilius est finire pniaz i purgatorio / quā ut ifini
tā patiat i inferno **V**igeliatēcia i manēt aliqui strupul⁹ i sacerdote
super ofessione p̄toris q̄ nō dixit omia / 7 hoc h̄t / quā scit ali⁹ unde
per ofessionē / ut q̄ tenet certa principia ex iam ofessā / q̄ tale p̄m̄
omiserit / aut aliis modis Quo casu / uel remittat p̄tōr ē p̄aduisādo
se / ut dictū ē ul si absoluit p̄dicat iterū / 7 iterū q̄ si celet aliqd / ofessio
sua 7 absolutio sua penitus inualida est 7 irrisoria Deniq̄ dici poterit
ut si mallet alteri ofiteri p̄gat in noīe domini / tñ mō sit integra con
fessio sua Sufficit hoc / nec aliud exquiritur / aut i deat si uelit alias cū
p̄missiōe meliori **V**igeliatēcia petat ofessor a p̄tōre si p̄ponat ab
stinere cū auxilio dei deinceps a p̄tis Item si caret odio cōtra alium
Item si multo realiter dū poterit alienū restituere Item si occasiones cer
tas p̄tōz vitare p̄ponit / ut p̄cubinatū 7 usuras 7 filia Si aliq̄ illoz
defuerit / nō ualet absolutio neq̄ tradi debet / si hoc peccator fateatur
Suadeatur tñ interim agere bona que potuerit ut deus illuminet cor
ipsi⁹ Idē dixerit d̄ ruocaciōe seductoz malis p̄siliis 7 morib⁹ p̄ eū 7 d̄
diffamadi iuste filib⁹ nō i q̄redo tñ ultra illud qd ueris i r fieri potest
talīa impādo **V**igeliatēcia iūgat ofessor pniaz nō aliā q̄ d̄ ofessu p̄tō
riset de q̄ speret implecionē nisi forte p̄tā essent publica 7 scandalosa
pro quibus ad reparationem cogi debet inuitus **L**eterū potest aliq̄
dare p̄iaz de nō peccando tali uel tali crimine per certū temp⁹ futu
rum sub pena aliq̄ ul pecuniaria ul corporali efficaciter soluēda / aut
sub debito r̄deūdi ad cōfessionem infra biduū post perpetrationem
delicti / aut aliquod huiusmodi **L**onmoneatur tamen ipse confessus ne
penitētiā hanc aut aliā quālibet acceptet si nō eam p̄ponat firmiter
se impleturum **A**gnouerit tamen se in purgatorio grauius quam in
hoc mundo omnia / soluturum **L**eterum decelando penitentiā suam

vel alia q̄ in cōfessione acta didicāq; fuerit / et de non r̄fidendo ea curiose
inrogantibus moueatur Deniq; reliq; multa tradi potuerant / quoz
non nulla iam p̄scripsi p̄tim in latino eloquio / p̄tim in gallico in variis
tractatulis / et alii doctores longe ampliora / vtilioraq; At vero hec in
terim p̄ sui breuitate ne fastidio sint sufficiant Et quia si quis ad opus
hoc saluberrimū bona fide p̄cesserit / ille plus exercēdo / et orādo quaz
legendo erudietur atq; proficiet

Idem doctor docet modos iniungendi penitentiam
multum vtilis contra recidivū

Abet hoc p̄priū ars quēlibet ut faciliori compēdio ad finē
ducat optatum Admirari p̄terea nemo debet / si in aiaz
regimine qd̄ est ars arcū: ex p̄ti in ea faciliora quedā sciūt
et dant remedia cō morbos vitioz / p̄sertim i foro p̄sciētie / vbi maxie
locū habet illa crisi formidabilis sc̄entia Si cecus ceco ducatū p̄beat
ambo i foueam cadūt: Placuit idcirco sc̄ipd̄ mandare breuē se h̄ndi
formā quaz quidā m̄gi in theologia p̄sien̄sis / fidemorib; / et doctrina
p̄batus obseruabat / et obseruare cōsuebat / p̄cipue cōtra r̄cidivū i p̄ctō
ut p̄ctis ad que cōfessio se nimis sentit inclinātū De p̄ter id itaq; dabat
satis tollerabilem p̄niaz attentū morib; / et etate p̄fitentē / et nō nisi de se
suo / vt esse sine camisia vno die in ebdemoda pannū vel tres / absti-
nere s̄i tra vino paliū diem / vel ieiunare / vel a carnibus abstinere aut
vti cilitio / et cilia Itē p̄ prima vice cōfessionis alicui p̄cti i veterati
seu detestabilis / ob r̄cordationem sc̄tē gratie / q̄ vitiū illud detestum
erat aptū / et sanātū iūgebat vt toto tpe vite sue cōfessio diceret quolibz
die bis p̄ n̄r̄ / et aue marie / semel i mane / et semel i sero aut miserere mei
deus. ut s̄i se aliquid Et i istis si cadebat obliuio aut impedimētū legitti-
mū b̄n̄ volebat ut alio die possz fieri s̄i se ut equalens Sed ad p̄uidēd
futuro casui / et recidivō i morbū p̄cti / qui sēp̄ ē d̄terior maiorē dabat
opaz / et studiosi; inuigilabat sic agēdōnt s̄i d̄ p̄ter id etiā p̄niaz daret i
q̄ntū r̄sistere cōsuetō p̄ctō penalitad m̄ltm hz / et meritū Inuigebat igit̄
nō p̄ p̄petuosz ad t̄p̄ certū breuē / a lōgē sc̄dm̄ volūtate / et dispositio-
nem p̄fitēd / q̄ id p̄fitēs p̄q̄ libz vice q̄ incidet tale p̄ctm̄ qd̄ volebat ex
toto sanare aliq̄ d̄ subsequētib; adimplet uel oia sc̄dm̄ tres sat i s̄facci-
onis p̄ress / primo q̄ i casu illo teneret vno seqētī die ieiunare in pane
et aq̄ intra tres dies Sec̄do diceret certū psalmoz / numez / Tercio si
erat sui iuris daret i ecclesia certū locale ā aliud b̄n̄ carū sibi ā s̄m̄ā pe-
cunie secundum quantitatē diuiciarum suarum infra tres dies Quaz-
to infra illud triūm dierum spatium teneretur confiteri

p̄nā resistens
recidivō.

Quinto nonūquaz addebat q̄ siqs̄ vehementer temptaretur facere
p̄t̄m tale/7 omnino deliberaret intrase sic agere/nihilomin⁹ pantea
teneret̄ dicere sub iuramēto vij. psalmos/aut flectere genua pluries
coraz ymagine crucifixi aut beate v̄ginis/aut alic⁹ sanctorū priusquaz
op⁹ illud nephariū p̄petraret Sic enim forsitan miserebitur deus et
orando sicut se humiliando faciet intēptacioez p̄uentū/et mitigabit
maris fluct⁹ suscitatos Lomptū est ī media hec cū adiutorio diuīe gra-
tie esse efficacissia tam in foro p̄nie quaz extra/ si velit homo bō fide 7
non illusorie con v̄cti a vitalua mala 7 saluari Sic etenifieri videmus
ī foro exteriori publico ut pene certe taxentur ad rebelles p̄p̄scendos
Sic domine sic ī chamo 7 freno maxillas eoz constringe q̄ nō a p̄p̄ri-
mant ad te/7 compelle intrare/ si v̄ore paz est Sic quēadmod̄ nalo ait
ut corp⁹ ī dimas/ ferrū patieris 7 ignes ut ualeas aio m̄tra ferēda tuo

Causam vero vtilitad̄ p̄nie tal̄ īddebat a priori idem mḡr Qm̄ in-
quit scdm̄ aristo. 7 exp̄t̄nciaz̄ incontinens ante passioez seu tēptatio-
nem bñ deliberat 7 eligit/ sz adueniente ac v̄rgente temptatione vin-
citur labitur 7 succūbit Turbat̄ quippe iudiciū rationis et obnubilat̄
p̄pter tractū motūq; sensitini appetit⁹ Ita ut non possit h̄re cogita-
tionē de deo 7 honestate p̄f̄ctāz̄ integram 7 solidam quēadmod̄ siqs̄
somnialectia quadā p̄mat̄ Est p̄r̄ saluberrimū ut paliq̄d̄ terribile p̄ns̄ a
q̄ si p̄ns̄ ipse īreat/ 7 rō quasi sopita exsustitet/ viuificet q; ad nō īf̄ctā-
dū tēptacioni Neq; enī aliquis ē tam acri temptatione pulsatus ī car-
ne ut aliter/ quin ex toto ut magna pte desisterat̄ ab impletione tēpta-
tionis sue/ si p̄certo crederet q̄ ī corpore vel ī membrisuel bonis gra-
ue damnū statim esse incursum/ vigilaret siquidem tunc ratio intra-
se 7 forti voce clamaret Quid cogitas/ quid tibi vis/ quorsum tendis?
Nūquid vis p̄ quadam leui temptatione/ aut delectacione sordida q̄
subdito in penam 7 fastidium versa exit/ hoc vel illud subirez̄ detrimē-
tum? Non tibi sic expedit/ Inter hec atq; similia verba resilire īcipiet
a cogitacione maligna/ et auertet paulatim oculos rationis ab ea
fietq; cum adiutorio orationis/ et cum t̄n̄sione pectoris/ vel aliis cō-
gruis remediis/ vt cesset miserabile illud tēptacionis incendium qz
et cessabat cogitatum sordidoz̄ sufflatio ¶ Deinceps r̄debat̄ idēz̄
magister ad duas obiectiones fieri possibiles/ qm̄ timor ille seruilis
videtur euacuare meritum resistendo peccato/ est illic p̄terea trans-
gressiōis piculū De primo dicebat/ q̄ ex quo pena illa vltra imposita
erat 7 p̄p̄r̄ deū ex illa radice p̄tia bō/ germinabat/ pullulabatq; meritū

Quāuis enī nō ita sincera ⁊ laudabilis sit huiusmodi r̄sistentia et
 cessatio a pctō i casu p̄dicto quēadmodū ē i v̄tuofo q̄ p̄cise p̄pter
 deū pctā deserit/ Nihilomi^o tñ r̄sistentia tal bō ē ⁊ saltē iductiua
 v̄tud sicut de timore seruli r̄spectu timoris casti doctores de
 terminant q̄quaz nō ibi sit timor t̄mō serul/ s; in sua radice
 primaria filial ⁊ cast^o est. Resultet insup meritū ex ap̄p̄baciōe
 sequēti/ dum gaudebit i p̄tinēs transacta tēptatione nō p̄fessisse
 pctō/ demū q̄ liter ibi eēt timor simpliciē serul/ cū poss; p̄fess^o
 liberari ab illa pena/ nō implēdo p̄niāz/ Attñ implet/ q; deo et
 sacerdoti suo vult obediēs existere Et hic potest sūi grata ⁊ pul
 cra p̄sideratio p̄spontē v̄nētib^o ac r̄ligionem in trantibus

Alteraz obiectionez dicebat s̄tr fieri posse ad im̄p̄bationē
 oim̄ r̄ligionū/ oim̄q; votoz salubriū sit Omnis p̄ntē susceptio
 piculosa eēt/ sic ⁊ de^o ⁊ supiores in suis p̄ceptis ⁊ legib^o culparē
 tur Euitatur eciaz piculū sufficiēt p̄ hoc q; nō nisi p̄fessu habito
 p̄fessi/ ⁊ ad t̄p^o nō p̄petuo tales p̄ntē sine obligatiōes imponūt
 Sine fiat igit p̄ t̄p^o illud transgressio/ aut si dyabolo p̄ v̄rgēte
 fieret/ penes solū possūt ⁊ ita hō a noua transgressiōe liber erit
 Vno ⁊ op^o bonū faciet Quā si transactō t̄p̄e statim i medinm vi
 deat iefficax/ aut i d̄teri^o v̄tatur/ poterit obmitti Si vero sit
 v̄tile/ sicut sperandū ē/ rur^o valebit i fari Deniq; et si salubre
 antidotū ob egrotād i obediēciaz pestifera fiat/ medicus culpa
 caret Subinde p̄dict^o mgr̄ aliud adiciebat iuramētū. Itaq;
 si videbat p̄ueros aut alios simplices mi^o cogitare p̄cepta dei
 ⁊ ex hoc libēci^o peccare/ r̄debat eos magis timidos ⁊ cautos d̄
 pctm̄ p̄ promissioēs exp̄ssas i manib^o suis fctās decauēdo de in
 ceptis a tali ul tali pctō. Per hōc enī promissionem in baptismo
 fctāz de obseruatione legis xpi tamquaz abolitam a memoria
 ul transgressā r̄nouabat/ ⁊ p̄ modū cuiusdaz r̄cogniciōis in eim̄
 p̄mittēdo r̄p̄bat Sic moyses sic iolue r̄spectu filioz israhel sic
 plerūq; hoies p^o primā p̄siderationez fed^o antiquū r̄tractāt ⁊
 in eunt Neq; arbitretur aliq; p̄missiōē talē patere discrimini
 aut f̄r̄ciōz ei^o eē casu specialit̄ r̄seruatū/ qm̄ nllm̄ ibi votū ē/ cū
 votū nō sit nisi r̄spectu illoz q̄ alias essēt licita/ ⁊ qb^o cōtinens
 implicite ul explicite p̄missiōez talē facit āinnouat scz q; p̄tra
 dei p̄cepta d̄ cetero mōrlit̄ nō peccabit Erit attñ transgressio
 d̄p̄ccidēs d̄f̄ioz q; p̄gnitō diuini p̄cepti iā sibi effctā ē lucidior

Rursus idem magister providebat diligenter ne confessio esset
deinceps occasio primarie corruptionis aliorum peritum iuvenum
et sibi sufficeret damnatio peccatorum propria specialiter in peccatis gravi-
oribus et ab hominibus ymo nec nominandis palam ne pias aures
polluant. Occurrat diligentem providendo vniuersis omnium confessionem
obligacionem ne confessio transiret in deteriore spei ex societate
sententiarum confessionem per vna et explicabat quoniam particulari sicut clara et secreto
fieri potest dum videbat opportunum mallebat enim confessionem suam dimitte-
re et tollerare in sua libertate quo ad peccata aliorum magis graua quae
ita eundem vrgere ab omni parte ut ad deteriora laboraret. Quia autem et
qualiter illud fieri debet magis docebit versus ars et vinctio sancti
spiritus et circumstantiarum omnium particularium consideratio quam scripsi ad ver-
bis possit edoceri. Postremo dabat psilium idem magister quod confiten-
tes non frigeret sed pro dono maximo reputaret huiusmodi peccatos confessiones
res moribus et scia et logo exprimito peccatos quod quod non quod proprium
sed sincero corde salutem animarum. Et iteque pro agruis remediis contra
singula vicia laudabat plurimum epilationem seu sumam de viciis
et virtutibus laudabat denique pro bonis affectibus generandis libere
conuersari cum viris bonis et deuotis quia vox diuina est. Cum sancto sancto
eris eorum itaque colloquia sunt ignita vehementer et stimulat ad virtutem
Et sanctorum patrum vite et exempla frequent et attente lecta vehe-
menter perficiunt ad infundendum cordibus nostris diuini amoris
affectum ut eum in omnibus et super omnia diligentes promissiones suas quod omne
desiderium superant consequamur amen. Primum ille circumstantie que habent
pro huiusmodi vniuersis ingrediuntur in confessione a confessore. Quis quid vbi
quibus auxiliis cur quomodo quoniam. Per quod intelligit an sit iuuenis vel
senex clericus vel laicus solutus vel ligatus. Per quod an sit res sacra
vel non. Per vbi an sit in loco sacro publico vel privato. Per quibus
auxiliis an pugno baculo aut gladio. Per cur quod intentione an ra-
tione vindictae vel rapiendi. Per quomodo an percussit aliquem fortiter
vel remissiter. Per quoniam intelligit an in quadragesima vel in alio tempore
sacro vel aliter. Tempus locus modus numerus mora scia etas
Incipit doctrina eiusdem doctoris de probatione spirituum
Robare spiritus si ex deo sunt. Ille iubet discipulum quem
diligebat ihesus neque enim nesciebat illam copiam sui sinas
Angelus sathane transfiguratur se in angelum lucis ut fiat
demonium meridianum dum penebris errorum quas ad tempus celare

p̄mittit tunc lucē clarāz v̄rēcat̄is se fingit affēre Patuit hoc apud s̄m̄
 martinum visibiler p̄t̄ apud alios plurimos invisibiler dū teste ber-
 sub specie magni r̄ardui gr̄ade p̄t̄m̄ opit̄ / sugerit r̄ iducit Probare
 sp̄s̄ si ex deo sunt nō cui libz datū ē. / s̄z aliquib⁹ p̄ sp̄m̄ s̄m̄ / qui vn⁹ ex̄is
 diuisiones gr̄az distribuit singulis. put vult ad edificaciōez corp̄is crist̄-
 qd̄ est ecclesia / cui nūq̄ deficit ī necessariis Sicut igitur non oim̄ est. p̄p̄e-
 tizare / nec oim̄ euāgelizare / nec oim̄ inf̄ p̄t̄anz̄ sm̄ōes / s̄z aliquoz̄ ex officio
 usq̄ in finē seculi Sic nō oim̄ est. p̄bare sp̄s̄ si ex deo sūt S̄z qb⁹ datū est
 q̄ les sūt sp̄uales quos unctio docz̄ d̄ oibus / qui de oibus diuindicāt etiam
 inter diē r̄ diē quale donū beat⁹ marti⁹ r̄ anthoni⁹ r̄ p̄les alii legūtur ha-
 buisse Probare sp̄s̄ si ex deo sūt p̄t̄igit mlt̄ p̄liciter Uno quōd̄ modo
 p̄ modū ar̄ r̄ doctrine generalis / sicut peruditiōez sacraz̄ scripturaz̄
 diligēt̄ pio q̄ studio p̄gita Sūt nimir̄ scripture ī quib⁹ putam⁹ nos
 fidem h̄re / p̄t̄inētes artē flos. p̄p̄ethas a veris / r̄ ab illusiōib⁹ r̄uelatiōis
 p̄gnoscendi Alii inuenitur mod⁹ p̄ inspiratiōez int̄m̄ā inf̄nū sen s̄apo-
 rem / siue p̄ exp̄imētālē dulcedinez quādā / siue p̄ illustratiōez a mōtib⁹ et
 nis effugāt em tenebras oēs dubietat̄i Hoc autē ē māna abs̄cōditū r̄ nomē
 nouū ī calculo s̄t̄ p̄cū qd̄ nemo nouit nisi q̄ accipit hoc Bre⁹ indyalog o
 Hoc augu⁹ ī p̄fessioib⁹ de se ip̄so r̄ matre. Hoc hugo de arra aie tū plu-
 bus aliis notauerūt Probare sp̄s̄ si ex deo sūt p̄ r̄gulaz̄ ar̄ r̄ generalēz
 et ī fallibilē p̄ quolibz̄ p̄t̄iculari casu / aut nō potest / aut vix potest huānit̄
 fieri / s̄z r̄ quiritur donū sp̄s̄ s̄cti quod apl⁹ notat discretiōm̄ sp̄itūū / quod
 dono fit / vt mens ne dū in se r̄ de se sciat. p̄bare sp̄s̄ si ex deo sūt / s̄z et de
 aliis r̄ in aliis nō scit Hic autē est mod⁹ terci⁹ ali⁹ a p̄d̄ictis. p̄badi sp̄s̄ qm̄
 prim⁹ est doctrinal̄ Secūds̄ exp̄mētāl̄ / Terci⁹ official̄. s̄ officio ieiarchico
 atz̄ sp̄uali dono scēss⁹ Itaq̄ sicut nemo nouit que sūt sp̄s̄ / nisi sp̄s̄ ita ne-
 mo agnoscit ī fallibili certitudine ea que p̄ solā exp̄imētālem noticiā
 nel s̄ctimētū inf̄i⁹ r̄ sensū agūtur ī alteri⁹ an̄o Quēadmod⁹ ergo tradere
 r̄ r̄gulā generalēz q̄ distigueret ī fallibilē inter visiōez somnialez̄ / r̄ illam
 que fit ī vigilia nll⁹ facile possz̄ / p̄pter variā similitudines inter utrasque
 visiōes mlt̄omagis ī p̄posito Scit nihilomi⁹ hō vigilās se certitudia
 nalit̄ r̄ exp̄imētāliter videre / quāuis nō ignoret se huisse visioes valde vi-
 cinas r̄ si se sue vigilie / a deo q̄ somniū suū narrare somniādo q̄nq̄ videat̄
 quāuis dicat Seneca esse vigilād̄ somniū narrare Scit s̄c̄r̄ hō sp̄uales ī
 vigilia vere lucis diuine p̄t̄us / vere se diuina q̄ videt. vere s̄ct̄ire odora-
 re r̄ sapre Quare: Quia uigilat potest nihilomi⁹ r̄ cogitare ex se ul̄ aliis
 q̄ nunquā hō ponitur ī quodaz̄ somnio natural̄ / gregaciōis / aut dyabo-
 lice illusiōis / qui dū sic se h̄z̄ / r̄ quodaz̄ mō dormit ad diuina putare potest
 q̄ uigilet ad ea sicq̄ falliuidit hoc beat⁹ Gregori⁹ asserēs sp̄s̄ p̄p̄hetaz̄

£

non semper esse in p̄tate ut distincta p̄gnicōe p̄p̄bāz / p̄bās hoc p̄nathan qui
ad dāuid cogitātē edificare domū deo r̄ndit Om̄e q̄d ē i corde tuo vade
et fac qm̄ domi⁹ tecū ē / cui⁹ d̄riū ipsa nocte r̄uelanit ei de⁹ Probare sp̄s
si ex deo sūt / ex primomō q̄ magis est ad p̄p̄oitū uidelīz p̄scripturā sac̄rā
et eruditōs bonos i eas d̄ q̄ p̄uerse v̄uētib⁹ quale iudiciū nisi p̄v̄sū et illu
soriū i p̄p̄eserabi⁹ Lōtigit mltiplicē et sufficiēt q̄ntū ad p̄fētē ipectat ma
teriā et ad statū offīez v̄iatōz Quā sup̄ re / medū v̄nū et ab v̄no / s̄z p̄fesa di
sis tractat⁹ et p̄p̄oitos iueni⁹ quos ut inā māualit̄ nūc h̄re fase s̄z / et diligētē
i sp̄icere dū i hoc sac̄ro c̄cilio q̄ritur tractari d̄ candōz acōe s̄c̄tōz et examiā
cōe doctrīnaz suaz p̄s̄tum v̄ni⁹ q̄ brigida noiat a fuetiā uisōib⁹ quas ne
dū ab angel / s̄z a xp̄o et maria et agnete et ceteris s̄c̄tis familiaritate iugi si
cut sp̄s⁹ ad sp̄s̄ā loq̄tur se asserit diuinit⁹ suscepisse Est aut̄ v̄triq̄z uel in
a p̄p̄bacōe ut i p̄p̄bacōe p̄ic̄m App̄bare enī fl̄as aut illusōrias ac friuolas
uisōes / p̄ueris et solidis r̄uelatiōib⁹ q̄d idigni⁹ / q̄d alieni⁹ ab hoc sac̄ro c̄
cilio Re p̄bare uero nūc eas q̄ mltifarie mltisq̄ modis q̄ quauēlū p̄ di
v̄sas nacōnes p̄bare dicūt / nō p̄ua ē ide sc̄adaloz i xp̄iana filigione et deuocione
p̄p̄loz formidacō Deniq̄ i ip̄so etiā silētio et dissilacōe ex quo res i mediū
p̄oita ē / nō nihil eē d̄strimis p̄t̄mesci⁹ iuenire uero mediū aliq̄l̄ expediēt
inf̄ hec extrema laudabile q̄d sit an effectibile sit nec d̄usā ēni⁹ explora
tum Probare sp̄s p̄ mod̄ard et doctrīne / sicut tota d̄inceps uerlabit̄ iten
tio Nemo p̄fētē potest p̄solā sac̄re scripturē erudicōez q̄ nō etiā expt⁹ sit
in se ip̄so uariā affectōnū sp̄ualīū pugnā tāquā ascēderit nūc i celos / nunc
descēderit i abīssos / et uiderit mirabilia dei i p̄fūdo Nā q̄ nauigāt hoc mare
misticū diuersaz affectōnū q̄ si collidētū se fluctuū enarāt mirabilia ei⁹
Inexpt⁹ aut̄ taliū q̄d nouit eoz / hic aut̄ ē q̄r⁹ mod⁹ p̄bacōis sp̄irituum
Letēz putō d̄f̄az iter hoīes quos loq̄mur v̄nū theologū / altez c̄tēplam
talē eē qual̄ ē iter pitū et i arte medicine / et iter exptū seu practicū i ead⁹ / que
duo posse uenire i eod̄ nll⁹ dubitauerit Sic fit et fieri potest domio pro
p̄itio ut id̄ sit i scripturis sac̄ris erudit⁹ / q̄ sit i c̄tēplacōe exercitacōis p̄
bat⁹ ē hūc uero talē h̄re uult materia p̄f̄is / sicut alias scripsisse dū d̄ trac
tatu quodā sp̄ualīū n̄p̄ciāz s̄z mo fieret memini⁹ Probare uero sp̄s isto
mō doctrīnalit̄ dū q̄im⁹ i aliēis p̄f̄ois / quoz corda neq̄ uidereneq̄ s̄cutari
dat̄ optz ut ab opibz signa sumā⁹ dicētē xp̄o a f̄uētib⁹ eoz p̄gnoscēd̄ eos
Fallit t̄n̄ v̄nū signū ut pauca si nō i v̄nū plura p̄globaueri⁹ Ita enī tradit
tulli⁹ / ita bo / ita azles i d̄iecturali cā faciēdū s̄z qm̄ i finita ē quēdā huiōi
signoz c̄fusio / coartem⁹ ad pauciora et dicam⁹ sub hoc metro Tu qs. q̄d
quare. cui qualit̄. v̄nū i gre / Quis ē cui fit r̄uelacō. Quid ipsa c̄tinet et loq̄t̄
Quare fieri dic̄t cui p̄ c̄silio d̄regitur qualit̄ uenire et v̄nū uenire repitur
Dorbatio sp̄irituū dū q̄ritur fieri Cōsideretur i primis p̄f̄ona suscipiens

Visiones/si sit boni & discreti iudicii/rōnis naturalis/qz lesocerebro/turbat oqz
 iudicio rōnis/si lesus fantasias patiatur/nō magnope querēdū est a quo spū ue
 niant melācolice illuforieqz visiōes Patet in freneticis/ i egrot variis quigi
 lantes se talia videre putāt/audire/gnstare q̄c qualia somniātes patiūt habz
 p̄terea quelsbz passio p̄fudata suā lesionez suā ebrietatē/suū ut origenes loq̄
 demoniū p̄tz i philocap̄/in zelotipis/i iracūdis/i inuidis & auaris Un̄ poeta
 An q̄ amat sibi somnia fingūt querat ergo si p̄sona sit nouitia i zelo dei/qz no
 uicius feruor cito fallitur si i gēte caruerit p̄sertim i adolescentibz & femis qua
 rū est ardor nimi⁹/auid⁹/vari⁹ effrenis/ideoqz suspect⁹ Rualsus pluzimū i fere
 a t̄cedere qual sit & fuerit p̄sona/qualit̄ erudita/qbus assueta/qb⁹ delictāta cū
 quibus p̄uersata si diues ul̄ egena In prima supbiā ul̄ secretā voluptatē/in al
 tera fictionem timebi⁹ Hoc sup̄ oia p̄ueniret obs̄uare ne lateat i for supbia
 spūalis/quā bern̄ vere nomiāt Subtile malū/qm̄ & d̄ humiliatōe sua nascitur
 de sordibz & cilicio. d̄ ieiuniis & d̄ virginitate Ymo & d̄ sua morte/suoqz d̄rio
 trahit originē Quid igitur erit tutū a supbia/nec cū ipsa uirtus tuta fit ab ea
 Est aut̄ supbia q̄dā i intellectu/dū nō uult subici alien⁹ iudicio sz i m̄t̄tē p̄prio
 quedā i uolūtate dū renuit obedire & hec t̄cī⁹ d̄phēditur/ideoqz facili⁹ corri
 gitur quā prima Probatio spiricuū i sp̄icit nedū p̄sonā q̄ visiōes patitur sz
 visiōnū q̄nalitatē Si uera sint oia/etiā usqz ad minimāz p̄posiciōez/qm̄ i spū
 ueritatē falsitas nō est in spū aut̄ m̄daciū mille q̄sqz sūt ueritates apte ut i vni
 ca latēt i f̄litate d̄cipiat hac rōe p̄hibuerūt a testimonio ueritatis quā fatebāt
 cristns d̄moniacos & paul⁹ phitōnissā Si p̄terea sit i visiōibz sapiētia q̄ d̄sur
 sum ē cū suis titul̄ quos iacob⁹ ennumerat Primū inq̄t pudica ē d̄inde pacifica
 modesta/suasibil̄/bonis cōsētens/plena m̄ia & fructibz boni s/iudicās sine sit
 laciōe Si rurs⁹ excedāt hee visiōes of̄fēz itelligēdi modū i scriptura fac̄ po
 sitū v̄l in rōe naturali uel morali collocatū Quod si nō/videret illud ascribi
 frustra i uelaciōi q̄d i scriptura sua seml̄ locut⁹ ē de⁹ sic Job loq̄t idpsū n̄ p̄petit
 Onerosū quippe essz ne dicā⁹ vanū sup̄ visiōes i im̄sū mltiplicatas d̄bere re
 cipe tāquā ab ore dei platas/ac p̄inde certissia fide credēdas/sicqz demū n̄ a fi
 des n̄raqz i religio quā de⁹ teste aug⁹ uoluit sub paucissis p̄tineri articūl̄ i d̄bre
 tur pl⁹ absqz ulla p̄paciōe quā lex vet⁹ onerosa Hinc clare meōrie mḡi hen
 ricus d̄hassia oprimēdā eē tot hominū canonizaciōez scripsit/hinc alia ratio
 sūmitur qm̄ om̄issio diuinaz s̄ripturaz studio magna pars xp̄ianoꝝ ad has
 visiōes ideo placēciōres qz i cētiozes d̄uerteret oculos & aures prurietes sicqz
 necessaria nescirēt/qz iuxta Senec uerbū superuacua didicissēt Sint optz in
 omni reuelatione Moyses & helias hoc est secundum venerabilem richar
 dum testimonia legis & p̄phetaz per totū/alioquin suspecta est Et inde fuit p̄
 sp̄icuū quā necessari sint theologi in canoizaciōibz s̄ctōꝝ & ex aminaciōe do
 ct̄rinaz Probacio sp̄rituū iquir̄t ut p̄sona tui uisiones huiōi recitat̄ heāt

se pudet et cautissime / pszti i principio consideret acit q̄ se mouet hec psona secretū
sui p̄dere / sup quo fiet alia p̄sideracō Lave ergo qlqs exis audit or aut p̄sultor
vt nō applaudas tali p̄sone / nō ob inō laudes eā / nō miseris quasi sc̄āz dignāq;
f̄uelacōez atz miracul̄. Obliste poti⁹ icrepa dure sperne eā / cui⁹ sic exaltatū est
cor et elati oculi ut ābulet i magnis et mirabilib⁹ / sup se ut digna sibi uideat que
nō huāno alioz more opef salutē suā p̄ doctrinā sc̄z scripturaz sc̄āz / cū dicta
mie rōis natural̄ / nisi q̄ silū h̄re p̄uāt / et putet nedū ab āgel̄ s̄za deo / medū semel
et i necessitatib⁹ / s̄z pene ingit̄ uelut i quottidiāis collocucōib⁹ talē āmone h̄ sub
lime sape / sape ad sobrietatē qm̄ uis̄ie ait q̄ dixit Supbia meret̄ illudī / et eo dig
ni⁹ quo ista pharisei latēt̄ herētēq; ossib⁹ / supbiā / sic nec phisic⁹ febrilē calorē
supb⁹ attēdit Quid eni facili⁹ quā se uilissimū p̄ctōrē dicere s̄z uiuacitē simplicit̄q;
ita sc̄tēze exitimis / hoc diuini muneris ē huāni / nō soli⁹ exercitū enarēt̄ exēpla
sc̄tōz p̄m q̄ curiositate huiōi uisionū l̄ miraculoz p̄nciosissim⁹ / fallacissim⁹ q̄ si fu
gerūt A q̄ se ang⁹ liberatū i suis p̄fessioib⁹ gl̄af i dño q̄ p̄trea doī bōnētura
ab horrēdā nimis ēē d̄minat / totoq; conatu īpellēdā / nūc oī oib⁹ / nūc icrepa
cōib⁹ seu flagellacōib⁹ / pprie mēt̄is et corp̄is. exēpa lilli⁹ q̄ ut tēpacōez cazeret
supbie / q̄siuit et obtinuit a dño / ut p̄ tres mēses d̄ montaca vexaret̄ obsessiōe
Alter sc̄tōz p̄m dū sibi d̄mon trafigurat⁹ i xp̄m diceret ego sū xp̄ p̄sonalitē
te uisitās / qz dign⁹ es p̄festi claudit̄ oculos utraq; maū uociferās Nolo h̄c xp̄m
uidere sad ē ipsū i gl̄a si uidero / morq; disparuit Alter sub aliis ūbis silē i huiōi
illusiōe s̄zuauit huilitatē uīd̄igt ad quē miss⁹ sis / ego certe tal nō sū q̄ dign⁹ sim
hic uidere xp̄m Alterz qz nolebat ītrare tēplū dicēs sibi sad ēē q̄ oculos corpore
is aspexiss̄ xp̄m colligauerūt cathenis / soluere ieiuniū carib⁹ uelci uinūq; b̄
bere p̄pulerūt / sicq; tumore p̄p̄so sanat⁹ ē opponet̄ foisitā aliqs ex ap̄lo iubēte
Nolite igt sp̄m extinguerē si sit ergo uisio uere a sp̄s sc̄d̄ q̄ nihilomī⁹ īpellitur
qd hoc ē nisi sp̄iū sc̄d̄ ī s̄istere / suāq; nastētē grām suffocare S̄z p̄fctō sp̄s sc̄d̄
q̄ se dat huilib⁹ neq; quā ex huiliacōe quā p̄dixim⁹ se subtrahet̄ itabit poti⁹ et in
b̄n̄placito suo d̄ducz victor sup excelsa aīaz h̄ac i ocul̄ suis uilē / et absq; ulla ruga
fictiōis huilē et simplicē. Nonno dici nō potest / q̄ntū hec curiositas ul̄ agnosce
dī futura et occulta ul̄ miracula uīdēdis eu faciēdi fefellit̄ p̄simos / ut a uera īligi
ōe frequēt̄ auerteret Hinc supsticōes i popul̄ q̄ īligiōnē īficiūt̄ cristianā / dū sic
oli dei sola signa q̄nt̄ / dū ymagib⁹ exhibēt̄ lat̄ie cultū / dū ī suphoib⁹ nec dū
canōizad̄ scripturis quoq; nō antēt̄icis pl⁹ quāficiēt̄is ul̄ euāgelio fidē p̄stant
D̄robatio spiritūū p̄siderat̄ cāz quare fieri dicūt̄ uisōes / pszti quo sine ne
dū p̄rio / nedū ap̄to s̄z occulto et lōgiquo. Potest itaq; finis p̄xim⁹ apparere bo⁹
et salubris ac duot⁹ ad edificaciōē alioz q̄ tādē plabeē i mlt̄plicī sc̄d̄alun
dū ul̄ nō rūdēt̄ uictia p̄mis / l̄ aliud fl̄m fictūq; d̄phēdēt̄ i p̄sois fuisse tā īputate
sc̄t̄itad̄ duociōisq; Docuit hoc etas n̄ra d̄ p̄caciōib⁹ d̄noz . Jo. d̄ varēnis et Jo
huif. et silū Rursus dū aliqd̄ fieri potest p̄ huānā industriā sit hoc in uita sit in
doctrina / quare n̄cē ē ul̄ q̄rere ul̄ expectare diuinā celit⁹ allocucōz. Hoc n̄ppe

temptacioni dei/qua honoraco appet sibi. **Setez finis attēdēd^o** est/quare sit pñ
 cacio talū visionū alteri psona. **Utz** ad ostentacioē uel ad necitate vtz ad dādū uel
 recipiēdū pñliū vtz fiat expro uel i expro talū. **Qz** si videatur hec psona q̄rere tm̄/
 mō pñliū ne fallatur vidēdū est si patā se mōstrat obedire pñlio/aliouin d̄ curacoē
 iam vix spes erit/qm̄ talis ut dicit Jo. climac^o iā nō eget demoē tēptate se/qz fact^o ē
 sibi demon. **Et** vero dicit aliqs hec idēico psona nō credit alieno iudicō/qz d̄ suo cer
 ta est p̄ inelacioē intīmā q̄ secretā. **Sz** p̄fecto nō est diuisiōis de^o ut vniti menti se re
 uelet vñū/qz p̄ altez s̄lr timentez eū dicat. **Triū** Itaqz si visio ex deo est/nō dissipabi
 tur in huiliāte se sub alieno iudicō ppter deū/sz vigorabitur ampli^o q̄ vincet. Quo
 circa tradī^o p̄ cautela/qz in huioi visioibus nedū suspensū teneatur iudiciū exem plo
 beati Ambrosii q̄ luciani pbi/sz dicatur fuerent cū petro. **Exi** a me dñe qz p̄ dōr sū
 qz vilis sū/qz visioib^o tuis indigni^o sū/quas hic nec quero/nec accepto/sz i pello. **Sit**
 in alio nō i hoc seculo visio tua/tō merces mea dñe de^o q̄ sufficit/gd ad me d̄ visioib^o
 tuis i hae vita/gd d̄ supioz meoz/mocioib^o mitte/potius obsecro aliū quē missur^o
 es/q̄ me me^o spūs huili tegat obscuroqz loco. **Altera** potest addi sup huioi visioibus
 recipiēdis/ul nō i cipiēdis cautela/qualē d̄ somniis tradidit vn^o dicens. **Si** monicoēs
 aliq̄e boneingt fieri videāt i somniis/ul ex psona defūtoz/ul aliū de i cipiātuz/eas
 nō quasi somnia penit^o abiciēdo/neqz eis ex adūso velut autēticiis ul diuinis adherē
 do. **Recogitēt** poti^o tāqz i meozacoēs aliq̄ ad faciēdū bō ul mala. **Delinādū** iuxta som
 niāz q̄ litatē. **Probatio** spūitūū p̄siderat qualit^o q̄ quā mō psona que visioēs se h̄ e
 dicit p̄uersat. **An** i secto ul i publico. **An** i vita actiua uel i p̄tēplaria an in delectōe ni
 mia que notā affect in vestimēd^o q̄ ceteris. **Aut** si p̄nez hz p̄sacionē accomodā h̄is q
 b^o diuinit. **Hoc** p̄cipue p̄siderare necesse ē si sit mulier q̄ lit^o cū suis p̄fessorib^o p̄satur
 et i struccōib^o si collocōib^o intēdit otinuis sub obtentu nūc crebre p̄fessiois nunc
 plix enarraciois visionū suaz/nūc alteri^o cui^o libz p̄fabulacois. **Expertis** credite no
 miatim. **Aug^o** q̄ dño. **Bouēture** vix est alēa pestis vl efficacior ad nocēdū uel insana
 bilior/q̄ si nihil h̄t aliud detrimētū nisi t̄pis p̄ciosi latissimā hāc p̄supcionē habun
 de dyabolo sad esset. **Hz** aliud scitote/hz i faciabilē vidēdi loquēdiqz vt/interim de
 tactu silētū sit pruriginē. **Euenit** qz illud d̄ didone apud poetā. **Herent** infixi p̄ dore
 vult^o verbaqz. **Nec** placida dat mēbris cura quietē. **Lū** tñ i pace sit dei loc^o. **Nullus** id
 circo mirabitur/si t̄les ad fabulas p̄uersi auertūt a veritate. **Si** p̄terea ml̄eres hec
 curiose agētes/sūt quales notat apl^o semp distētes q̄ nūquā ad sciētā veritatis per
 veniētes vbi aut nō est veritas/sit flitas q̄ vanitas necesse est. **Probatio** spūitūū
 p̄siderat vñ spūs veiat/aut quo vadat. **Itaqz** bern. testat hoc ille nuquā sciri datū eē
 qui tñ exptū se pluries asszic huil i spūs sc̄ti p̄ntiā ex intimo motu cordis sine mēd
 mirabit ideo fortasse aliqs quo pacto psona stat^o ifexiois dicat se frequē agnosce^o
 vñ spūs ueniat/p̄st̄im cū dixerit xp^o. **Nicodemo** vocē ingt ei^o andis/nelcis vñ ve
 niat aut quo vadat. **Qz** porro qz i spūitab^o diuisi/ml̄ta i spiracoib^o inuenit ml̄itudo

5

Est enim spūs de⁹ / spūs angelus bon⁹ / spūs angel⁹ mal⁹ / spūs hnān⁹ / tam rōnal quā animalis. Potest autē similis visio spirari p̄ quēlibz hūc spm̄ suo mō / longe qz diuerso sz diuinitatē faciliē p̄cipi qdā similitudo nō sinit apud i exptos taliū spiracionū / q neqz p̄ se ipsos ex acucie īgeniū neqz p̄ euidicōē i theologicis ⁊ pbicis dīsciplīs / neqz p̄ aliorū tradicōnē sciūt talia distiguere. Lēte nec mirādū cū paucissimos i ueniam⁹ q̄ ple ne sciāt se cernere cogitacōes ⁊ affectiōes sue rōnal aieut rōnal ē ab illis q̄ sūt aiales uidelīz i sēlu p̄nī l' organo fātalis. Quē iuenies p̄cor ex timētib⁹ deū p̄tāqz fugiētib⁹ q̄ sēp ⁊ iōib⁹ ad liq̄dū p̄spiciat dū tēptacōes uigēt / si sēs⁹ eaz sit tīmō i imagiācōē ut p̄sēs⁹ i rōe / a deo nō fatile ē discernere sēsū a dēsū q̄nto / pl⁹ hz difficultatē p̄batio q̄ druplicis p̄nomiātī spūs / dū uidelīz īstinct⁹ un⁹ ut īspiracio uehemēs t̄gīt mētez si sit a deo ul' ab āgelo bono ul' a malo / ul' a p̄prio spū hūāno / cui⁹ rurs⁹ sēs⁹ portio duplex supior ⁊ inferior asscipta ē. Cui⁹ sentīe diuisione z p̄fētē dat illud ūbū dei. q̄s p̄tigit usqz ad diuisione z spūs ⁊ aie quales i se diuisionem passa erat que exclamauit magnificat aia mea dñm. Dehinc seceris spm̄ ab aia subiūgit. Et exultauit spūs me⁹ in deo saluari meo. Hec iterim sub p̄pedio cursi nōta sint / quaten⁹ dū ad sigularia descendēdū erit / facili⁹ hac occasiōe data sapiētiores diuidicēt / p̄suasū hōites uiuere hōiez cui⁹ nomen sit i libro uite / cui pluries ⁊ i plurib⁹ p̄sonis hui⁹ t̄pis datū est experiri et praticare omnia que dicta sunt. **Explicit**

Sequitur libellus eiusdem domini Johannis gersonis cancellarii
 p̄sien⁹ s̄tra asserentes p̄niones ul' usqz īpei esse d̄ necessitate saluē
 Blaturus iuxta senioz hui⁹ sacri p̄ciliū constān monicione z generalē / nō
 nulla que d̄cernūt expugnationē heresum ⁊ hereticoz n̄ i t̄pis / nomiātīm
 secte noui⁹ exorte / ⁊ p̄tinus iudicialitē damuātē ⁊ de necessitate p̄nicādī lay
 eos subbuta qz sp̄ / panis scz ⁊ uini / p̄fero cū euāgelica paupcula duo minuta / que dīci
 possūt duplex ille denari⁹ / quē samaritan⁹ p̄tulit ⁊ dedit stabulario p̄ cura vulnēra
 tī vn⁹ denari⁹ decez īgulas speculatiōis / alē decez praticas habet īscriptas

Primus denarius

Scriptura sacra est fidei īgula / ōtra quā bñ itellectā nō est admittere aucto
 ritas ul' rō hōis cui⁹ cūqz nec aliq̄ osuetudo / nec p̄stitutio / nec obsuatio v̄z
 si ōtra sacra scripturā militare p̄uincat. Hec īgula fūdamentū est offe nobis ⁊ here
 ticus quos impugnare conamur. D̄opterea p̄cedim⁹ ⁊ ap̄ pbam⁹ omēs auctes vel
 rōes que hāc / pbāt p̄ q̄nto nō ad aliud p̄bādū p̄ eos inducūtur ul' induci q̄rentur
 Quaz obrem sac scriptura d̄z p̄siderari quas i sit una p̄pō copulat iā p̄nectens p̄tes
 ⁊ vnā p̄ alterā ofirmās elucidās ⁊ exponēs qm̄ si p̄pō aliq̄ sacre scripture p̄ōta assz
 tūe p̄ auctore suū q̄ ē spūs sct⁹ essz st̄a tota scripture sacre sic dicit angu⁹ vacillare et
 auctoritas. Et q̄ silis ē rō assciēdi p̄ fidē cuiūz p̄pōni signātē i sac scriptura. Ita vni
 sic alteri scz auctoritates diuine īuelacōis q̄ p̄ntis ē utrobiz rō credēdi. Sed⁹ d̄nari⁹
 Scriptura sac dū p̄siderat i aliq̄ sui p̄te ul' p̄pōne nō ē tenēda i sol' ē minis illi⁹
 p̄pōnis aut i sēlu illo quē illa p̄pō sic p̄ se ⁊ nuda p̄siderata facit. Sz p̄ferēda

et recordada ep opacoēz ad alios scripture sacre pass^o Dtz bec r̄gula expcedēti r̄ p
 exēplū maifestū q̄ līa lūt i natua dixit itaqz xp̄ mathei ultio Qui crediderit r̄ bap̄ti
 zat^o fuerit sal^o erit Sigs uoluerit i hac p̄ciosa fo ful s̄fina stare nō ad missa q̄ cūz colla
 cōe ipi^o cū aliis sic iūctos aliquos t̄les nōt augu^o d̄ ciuitate dei vicesio prioli. Stat
 q̄ errabit maifeste ponēdo q̄ sola fides sufficit i bap̄tismo ad salutē sine aliis ut uti
 b^o sic traherēt alii ex s̄lī ubo xp̄i Qui credit i me h̄z uitā et nā apli^o arguēdo ad ho
 mīes sic iducem^o illud Jo. vi. Ego sū panis viū q̄ d̄ celo d̄scēdit Sigs māducauerit
 ex hoc pane viuet i etnū atq̄ sc̄d. n̄ istos nō sufficit māducacō soli^o pais s̄upcio idēit
 corpis sed requiritur bibitio sanguinis. Tercius denarius

Lriptura sac̄ potest r̄ dz i suis ptib^o r̄ p̄tialib^o as̄zctioib^o r̄ fuerēt r̄ huilit̄ et dilē
 genē exp̄sicionē r̄cipe recordādo passū cū passu r̄ vnū p̄ aliud iudicādo Segē
 expcedētib^o Et q̄ sic fit i oib^o aliis sciēciis r̄ doctrinis i qb^o i tētio et s̄l^o vni^o dicti
 trahit ex aliis ex qb^o apparet i tētio dicēd qm̄ sc̄dm̄ hilariū itellgētia dictoz ex cau
 sis ē as̄lū mēd̄ dicēdi alioquin p̄tra essēt mēdatia r̄ d̄dictōdes i q̄ liz sc̄iaz r̄ p̄cipue in
 scriptura diuina quā sint veritates r̄ in omni mō loquēd̄ cōmni. Quart^o denarius

Lriptura sac̄ i exp̄sicoē priū suaz r̄ gl̄iuit r̄ r̄grit hoies p̄mo p̄ditos ingenio
 sc̄do exercitatos studio tercio huiles i iudicio q̄ r̄to imunes ab affectato uictio
 Dtz qm̄ ex oppoito alteri^o istoz q̄ tuoz solz faciliē flus itellec^o scripture suborri
 vt si sic hō ebeḡt genii. si iners aut neglector studii si supbi aut arrogā iudicii si d̄
 niqz fuerit ifect^o r̄ depuat^o ex affectu alicui^o viciū qm̄ execat t̄les malicia eoz Dnt
 ista r̄ istoz q̄ d̄līz tā auctoritatib^o q̄ exēpl^o r̄ r̄oib^o mltiplicit̄ d̄clarari q̄ qz nō sūt doc
 tis r̄ alibi satis in veniūtur breuitat̄ amor linquit. Quintus denarius

Lriptura sac̄ i sui p̄maria exp̄sicoē habuit hoies eruditos nō solū huāna r̄oci
 nacōe ut studio s̄z diuina r̄uelacōe r̄ ispirate spū sc̄tō Dtz d̄ ap̄tis r̄ d̄ illis d̄ qb^o lo
 q̄ lucas i actib^o ap̄toz ca. xiii. Et paul^o p̄ r̄ies enumerat diuissōes gr̄az it̄ q̄ s̄ ē it̄ p̄
 tacō s̄z monū r̄ s̄z mo sapie r̄ s̄z mo doctrine s̄z p̄adi sūt igit̄ i exp̄sicoē sacre scripture
 doctores cū doctorib^o r̄ illi quos p̄stat h̄re d̄dicōes poitas i p̄cedēti r̄gula p̄ferēdi
 sūt nō h̄ntib^o s̄lī r̄ uelacōez h̄ntes nō h̄ntib^o eā r̄ d̄o grad data possidētes nō possidē
 tib^o ea ceteris pib^o ac p̄ ide d̄nicet̄ ā p̄hēdit̄ quouidā anogāt modemoz usurpātū
 sibi illa d̄ psalmo Sup omēs docētes me itellexi r̄ itez sup senes itellexi r̄ itez sup
 inimicos meos prudētē me fecisti s̄z ut inā anī adūterēt si uere sint i eis caē q̄ iūgūc̄ qz
 testimonia tua ex quib^o iū q̄ lex tua meditacio mea est et reliqua. Sextus denarius

Lriptura sac̄ nō ita r̄cipiēda ē nude r̄ il olidū r̄ r̄p̄d̄ aliis tradicioib^o hoīm qm̄
 debeat ad itellgētā uerā ipi^o habedā iurib^o hoānis r̄ canoib^o r̄ d̄ cred̄ r̄ glolis
 sc̄toz doctoz frequēt̄ r̄ huilit̄ uti Dz expcedēti p̄z etiā ex mō quē tenēt heretici quos
 nūc impugnam^o q̄ doctores ual d̄ diligēt allegāt p̄ suis as̄zctioib^o colorādīs r̄ cono
 borādīs r̄ t̄les ut q̄ sūt aliq̄n̄ q̄ si nll^o auct̄is ut p̄dēris sic glosatores d̄ctoz r̄ d̄cte
 taliū nō sc̄ti nec mltū it̄ geologid̄ erudit̄ r̄ s̄lī aliq̄ quos d̄ numero trahūt theologoz
 v̄n̄ sic arguēt adūl^o eos si doctorib^o r̄ perid̄ i sua arte credēs ē cur doctorib^o p̄ nos al
 lega d̄ nō uul d̄ cred̄ quos allegatis q̄ b̄n̄ itellecti sūt p̄ nobis r̄ aliis q̄ abs q̄ ulla op̄ati
 oē p̄les sūt r̄ clariori s̄z mōe dicētes n̄ āz s̄n̄az Si uero nō talibus i aliquo credēdū ē

dū est; cur eos p vobis i confirmacōe erroneoz sēuū vrōz tam curiose et exglitissio studio quezid allegare undecūq; colligētes et discipētes qntūliz imitat. Septi^o dnan^o Scriptura sacra r̄cipit interpretacōnez et expōsicionē nedū in suis ūbis originalibus; sz etiā in suis expōsicioib^o Ptz ex pcedētib^o vñ si allegatur aug^o exig^o qui dixerat i una glōsa sua sūmēs esse sanguinē xpi i omnicōe laycoz et hoc de necessitate salutis et alibi dicat ut obsuet oppoītū scdm intellectū q prima facie coligeretur ex ūbis attēdendū est ex dictis suis aliis qualif est p cordād^o sibi ipsi inuentur enī dixisse Crede et māducasti Et ita dici potuit Crede et bibisti. Octaus denari^o

Scriptura sacra dū p nouellos hoies inducit tāquā credēda sit i suis nudis terminis absq; alteri^o interpretis ul expōsitoris ad missiōe expōnif grauibz picul et scādalis nisi solent pvideatur et ofestim occurrat. Ptz ex pcedētib^o et qz ad veritatem tles implicāt semet ipsos i dūā suis put oductū ē i sexta i gula dū aliqñ iducūt p se o doctores et iductos ptra se nō ad mittūt dū pteza uitate uolūt glōsā oēz icidūt aptissime i mltiplicē o dictionē et ultra quā iudei lrāles iudaifāt q r̄cipiūt i antiqs traditioib^o legis expōnes doctoz suoz mltas et uarias ut rabii sal^o et rabii moysi et aliorū quēadmodū traditū hñt i lege deuto. xvii. sub morē i ē minacione sacerdotibus leuititici generis eē credēd^o et obediēd^o Ex hac pteza radice pestifera orti sūt et quot tidie crescūt enores begardoz et paupm o lugduno et oīm siliū quoz mlti sūt layci hñtes i suo unlgari translacionē biblie i grāde p iudiciū et scādālū katholice veritatis quale ppositum est in reformatorio esse tollendum. Nonus denarius

Scriptura sac^o i sui r̄cepōe et expōne autentica finalif i soluit i auctoritatē et r̄cepōez et ap p bationē unius sal eccie p̄szi p̄mitie q̄ i cepit eā et ei^o intellectū mediate a xpō et r̄uelate spū scō i die pēthecostū et alias pluries Ptz qz q mathe^o scripserit ueracif eūgelii et nicodem^o nō solū hēm^o ab auctoritate eccie iuxta illud aug^o eūgelio non credet nisi me auctoritas eccie opulissz. Hec enī fallibil^o ē i gula a spū scō directa q̄ i his q̄ fidei sūt nec fallere potest nec falli. p baciōes obmitto Et qz hoc ē primū et p̄cipue i fide tenēd^o quo nō credito nō supē argure ptra sic negatē sic nec ptra negatē prima principia i moralib^o et specularib^o arguēd^o eē tradit aryl. Ad dīe ofecntie qz sac scriptura i expōsicoe sua hz et h̄re dēt i fuerētia et auctē maioris ofuetudinē vñs eccie circa ea q̄ fidei sacmēta i spiciūt quā auctoritatē doctoris vni^o p̄ticularis etiā scō et sic tradit thomas i illa q̄stioe q̄ querat Utz pueri i fideliū sint i uitis pētib^o baptizādī i r̄siliōe ad oppoītū vñ ualde mirād^o videt apud aliquos consideraciōes dū uidēt qz statim doctor aliqs p̄posuit unā lecturā ul expōsicoē ā glōsā sup decretalib^o ā d̄cred^o et r̄deget i scrip̄d hē ē illa glōsa seu lectura i fuerētia tali qz allegat autē tice i scōl aut iudiciis qz doctor si uiuere nō essz opād^o mille et mille q̄iā sūt i vita et tñ si tota vniūsitatis exēplī grā q̄ hz doctores i omī facultate p̄tissios d̄claret et d̄minet unā expōsicionē crica unū passiū scripture sacre ul d̄cretoz ā sc̄dcretaliū vix reputabitur vel recipietur huiusmodi testificacio quasi videlicet cripta mortua sint auctoritates maioris quam dicta vīua Et si opponitur q̄iā

vis pntitur iudiciū ppē pūsiōez affect⁹ Cur nō sūr potest dubitari q̄ i mor
tuis ī grauerit dū vinerēt huiōi passioēs iudiciū subuer sine. Dedecim⁹ denari⁹

Scriptura sac̄ parit̄ i suis lēōrib⁹ pmittēte deo q̄ errāt ⁊ p̄ue agunt q̄
ten⁹ p̄batī sūt fiāt maifesti sicut dicit apl⁹ et ut stndia doctoꝝ mltipli
excitētur / put notat aug⁹ Et ut pticulares vītates quottidiano exercicio ī p̄
antur ⁊ eliciāt iuxta illud p̄transibūt pl̄imi ⁊ mltiplex erit scia Et illud d̄clarī
ti o s̄mouū tuoz illuāt / cū silib⁹ mlt̄ d̄nihilomi⁹ dū scriptura sac̄ p̄ atit̄ i suis
lēōrib⁹ ā allgatorib⁹ pūsiū ⁊ ppē nū itellētū / adūl⁹ illa q̄ maifeste sūt i ead̄ scrip
tura tradita ⁊ q̄ d̄clarata sūt pecciaz vniūsalē / vita r̄cepta p̄ fidelīū obsuacioē
d̄z h̄ r̄ d̄fēsiōz iūā magis iudiciali seueritate ⁊ execucioē p̄mitia q̄ r̄ocinacōe cu
riola p̄ scripturas aut ūba p̄tz ex p̄cedētib⁹ verificat̄ enī i talib⁹ q̄ stult⁹ vis
nō erudiet / qd̄ ⁊ expiētia quottidiana maifestat̄ Illa q̄ppe t̄les negāt / p̄ q̄ sola
p̄nt ⁊ d̄nt ad uisū ueritatē r̄duci Et si nolūt alia credere / nisi q̄ ī piūē i biblia iueni
āt illic si poterit formā sc̄mētoꝝ ⁊ q̄ xp̄s imscuit aquā in vino qd̄ p̄secuit / et
ita de plurimis

Sequitur alter denarius regularum practicarum

¶ In expugnatione errorꝝ ⁊ errātū circa materiā d̄ laycoꝝ cōnicacōe faciē
da d̄ necessitate salutē sub utraq̄ sp̄e / d̄z poti⁹ hoc sac̄z generale cōciliū i vocare
auxiliū brachiū secl̄aris si op⁹ fuerit quā p̄ r̄ocinacōes p̄cedere d̄ t̄les attēta
d̄ t̄minacōe sua q̄ iā transit̄ i r̄e iudicatā Nihiloni⁹ i expugnacōe tali p̄nt aliqui
doctores d̄ cōcilio uel aliū d̄ scribere / uel alit̄ agere d̄ t̄les enores ⁊ errātes p̄ r̄oel
p̄suasiōes ⁊ allegacōes / quēadmod̄ fit nūc p̄ eoꝝ cōfutacōe p̄his opusculū sub ge
neralib⁹ r̄gul̄ q̄ p̄nt lati⁹ trahi / ⁊ pticulari⁹ applicari p̄ r̄oes p̄ductas ante de
cretum dicti cōciliū

¶ In expugnatione huiōi dēt i primis p̄cedi p̄uētib⁹ ad ūsar̄tis quicq̄ est
katholice ⁊ r̄onabilit̄ p̄cedēdū / vt accepto illo i quo ē cōtrouērsia / facili⁹ et
sp̄ediōsi⁹ possit ad erroris d̄posicōez iudiciū d̄z enī p̄cedi / sicut ⁊ sc̄tā sinod⁹ cō
cedit / q̄ aliqui potuit fieri / ⁊ sc̄m̄ ē sine p̄tō / ymo cū merito / q̄ aliq̄ layci cōnica
rēt sub utraq̄ sp̄e / sic aliqui fiebat cōsectio i fermēto ne iudicare uideret̄ eccl̄ia
sicut ⁊ xp̄s ⁊ forsa p̄les p̄ eū i primitia eccl̄ia p̄secuit ⁊ dedit hoc sc̄m̄ p̄ cenā
cōcedat̄ ipis etiā / q̄ d̄ scripturā sac̄rā nec auctōritates huāna / nec p̄suetudo ali
q̄ iobu h̄z / s̄z addat̄ quo ad ī p̄tacioē l̄ expōsicioē quā r̄cipit̄ sic i r̄gul̄ d̄ductū ē

¶ In expugnatione huiōi principale illud circa qd̄ ūsar̄t̄ difficultas sicut in
p̄tō cōt̄ro uel cardine ē si cōnicacio talis sub utraq̄ sp̄e sit iussa generalit̄
a xp̄o sub d̄bito salutē et̄ne ⁊ i disp̄sabiliter ab hoīe quēadmod̄ dicit̄ q̄ baptis
m⁹ aque ē d̄ necessitate salutē i disp̄sabili p̄ hoīez / sic q̄ n̄ la auctōritate uel p̄suetu
dine possit īstitui / ut certī hoīes nō baptizētur baptisimo aq̄ Diffiniuit̄ aut̄ sac̄z
cōciliū ⁊ uerissime negatiuā / sic nec sūptio sac̄mēti tal̄ ē necessitatē an̄ cibū uel etiā
p̄ cibū Circa qd̄ ē r̄memorāda d̄stictio necessaria ⁊ notāda / q̄ ad m̄stracōē
uel īstitutioē sac̄amētoꝝ / qd̄ā sūt d̄ necessitate sac̄mēti ⁊ d̄ iure diuino Quedam

vero tñmō sūt de necessitate p̄cepti / 7 d̄ iure huāno seu positino **Exemplū** in
materia n̄ra / q̄ fiat c̄secratio p̄ talē uerboꝝ formā / q̄ i tali panis materia / q̄ p̄
sacerdotē hoc ē d̄ necessitate sac̄mēti 7 iuris diuini **De** aut̄ fiat i tēplo seu alta
ri sacratio / q̄ cū talib⁹ nestib⁹ / q̄ cū lumine / q̄ cū talib⁹ orōib⁹ epla 7 euāgelio
q̄ ie iun o stomacho / ieiunio etiā nature / hec in quā oīa 7 lit̄ia sūt d̄ solo p̄cepto
huāno 7 variabili / sic q̄ etiā possz ex causis rōnabilib⁹ p̄missa oīa v̄t aliq̄ talitū
inmutare / 7 inmutata sub p̄cepto tradere / sic q̄ tūc peccaret hō faciēdo illud
in quo nūc meretur / 7 q̄ transgrediendo peccaret

Nexpugnatione tali declarari potest facili⁹ apud nolētē p̄ternire uel
ex affectu graui⁹ errare q̄ sūptio sac̄mēti sub utraq; sp̄e a laycis nō est
aut vnquā fuit de necessitate p̄cepti iuris diuini sub pena damnatiōis et̄
ne **Attē** dū fiebat a laycis p̄cipiēte ul p̄mittēte uel c̄sulētē ecclesia / bñ fiebat / si
cut dū c̄ficiēbac sacerdotes i finētato **Nūc** vero dū certa rōe iolēuit oppoīta
c̄suetudo p̄ ecclesiā laudata 7 iussa / q̄ iussio ptz ex tali c̄suetudine q̄ est optima
legū i pres̄ sūptio tal̄ temeraria ē 7 p̄sūptuosa / scādaloſa / sedicōsa / 7 ecciastici
rit⁹ tnrbatia / 7 ex c̄nti et̄ ne damnacōnis inductia **Nec** valz dū inducūt q̄ layci
pl⁹ merēt̄ ur sub utraq; sp̄e / qm̄ sub sola foī panis **R̄**fidetur flm̄ eē / q̄ melior
est obediētia quā uictime / 7 q̄ potest eccia p̄hibere aliq̄ q̄ possēt aliq̄ meritū
augere i aliqbus / p̄p̄t meli⁹ bonū c̄ne adipiscendū ul malū declinandū

Nexpugnatione tali dicendū est / q̄ asserētes talē sūptionez esse licitā uel
v̄tile laycis sub utraq; sp̄e nō tm̄ errāt licz errēt / q̄ntū faciūt illi q̄ dicūt
eā eē necessariā d̄ necessitate p̄cepti diuini 7 iuris idisp̄sabil̄ quasi sac̄ti **Patz**
qm̄ isti sc̄dī dānāt aptissie d̄ heresi oēs 7 sigl̄ os q̄ nō uolūt laycos eē talic̄ c̄nti
cādōs 7 ponūt eos ext̄ia ecciaz **Et** ita c̄nti r̄putāt q̄ sola general̄ eccia sit ap̄d
eos / sicut olim fuit t̄pib⁹ augusti . d̄ donat̄i / q̄ quā horreda sit p̄sūptio uidere
stupor ē **Et** valde mirādū est / q̄ ex hac autoritate xpi nisi māducauerit carnē
filii hoīs 7 biberit ei⁹ sāguine / nō hēbitis uitā i uobis **Jo. vi.** uolūt c̄cludere i
vitabilic̄ errore suū / 7 nō attēdūt / q̄ i eod̄ capi . xp⁹ p̄misit **Ego** sū panis uin⁹
Sigs māducauerit ex hoc pane uinet iēt nū vbi nihil loq̄t̄ d̄ potu **Et** ideo mē
dacē fatiūt xp̄m̄ si r̄quē cū māducacōe sac̄mētal̄ panis sūpcio etiā uini sac̄mē
tal̄ qm̄ d̄ctm̄ suū ē una c̄ditid̄ cui⁹ oppoītū c̄ntis stat sc̄dm̄ eos cū aſte sūpto
i se 7 sc̄dm̄ v̄ba sua **Ymo** c̄ntis isto mō r̄pugnat aſti **Et** isup̄ mirabile ē q̄ ex illo
vno v̄bo uoluit c̄cludere q̄ sac̄mētal̄ sūpcō corp̄is 7 sāguis xpi cadat sub tāta
necitate salutis 7 iuris diuini sicut bapt̄ism⁹ aque cū opoītū māifeste pateat
p̄ doctores qm̄ si ē tali sūpcōe stat sal⁹ saltē i puul̄ 7 pueris cit̄ia p̄ctm̄ vsū rōis
sicut obseruat ecclesia quāuis trahat̄ ex quādā epla **Lipriani** q̄ puuli quatuor
ānoꝝ r̄cipiebāt aliq̄ corp⁹ xpi **Donie** p̄mirac̄o de puero tati q̄ oblato cibo
ydoī ymolato nolebat aut nō poteꝝat comedere / s̄z bñ de pane p̄ctō gustabat
si bene meminī

N expugnacōe tali rīdendū est ad auctoritatē ad v̄sorioꝝ iductas
 Primo q̄ aliq̄ pcedūt p q̄nto fūdāmētū veritatē dicūt esse sacraz
 scripturā q̄ s̄z rite itellecta Alie s̄tr pcedūt p q̄nto dicūt sacmētū
 altaris aliq̄n̄ sūptū fuisse a laicis subtraq̄ sp̄e quāuis pbabili⁹ videatur
 q̄ hec obsuatio nūquā a tpe doctoz p̄nis apud oēs extiterit Alie q̄ dicūt
 sacmētū altaris itegre sūmi debere sicut exp̄ssi⁹ iter oēs allegatos trade
 re videt Helasi⁹ papa d̄ p̄screa di. scda p̄pim⁹. dñt expoī d̄ sacerdotib⁹
 ecclesie q̄ celebrāt p toto p̄p̄to apud quos semp fuit ⁊ est de necessitate p̄
 cepti saltē eccie q̄ sub utraq̄ sp̄e cōmunicarēt intm̄ q̄ pl⁹ obligāt hoc faceī
 quā q̄ ieiuni celebrēt iuxta p̄silia doctoz dicētū q̄ ubi hō ueniēs ad p̄cep
 cionez s̄guis s̄pit primo ibi aquā quā putās fuisse vinū d̄gustat ⁊ ita frā
 git ieiuniū nature d̄z p̄scre nouit̄ uinū ⁊ ita sūere et ita dicit̄ p̄p̄t⁹ bibere
 s̄gūnem q̄ mīstrātes p̄ eis illū bibūt put̄ itelligūt auctoritates inducte
 ex cāticis eccie et iuxta v̄bū augusti p̄dctm̄ Crede ⁊ bibisti Est enī māduca
 tio ⁊ bibitio iuxta d̄f̄nezz distictioez duplex Una sp̄ual p̄ fidē ⁊ amorē q̄ ne
 cessaria ē aduld̄ Alia sacmētāl q̄ si sit sine sp̄uali nedū nō p̄ficit s̄z officit
 cadit tñ i p̄cepto dū ei⁹ sūptio nequaquā cōtēnitur put̄ d̄ p̄firmatiōe ⁊ de
 extrema v̄nctiōe dicit̄ a doctoz q̄ dicūtur eē sacmēta nō nccitat̄ Et de
 hoc sacmēto notet̄ qd̄ egit venerabil̄ hugo d̄ sc̄to victore i morte sua ex
 quo colligitur sūptioez sacmētālē nō eē nccitat̄ sicut baptisimū ⁊ ex aliis
 notad̄ p̄ doctozes sup̄ q̄rtū sc̄ctia. di. xi. ⁊ p̄ glo. Jo. vi. ⁊ p̄me ad cor. xi

N expugnacōe tali sūt iducēde auctoritates doctoz sacre theologie
 qui scripserūt i hac materia q̄ hic obmitti⁹ p̄tim qm̄ fuerūt sufficiē
 ter allegate i hoc sacro p̄cilio ante dānacōez erroris p̄dicti p̄tim q̄
 m̄lce sūt vulgate ⁊ note Deniq̄ q̄ stat p̄ pte hac exp̄tētie testimoniū ubilz
 dūm̄lgatū quale q̄ negat caret s̄sū ⁊ debet nō rōe s̄z flagellatione p̄p̄sci

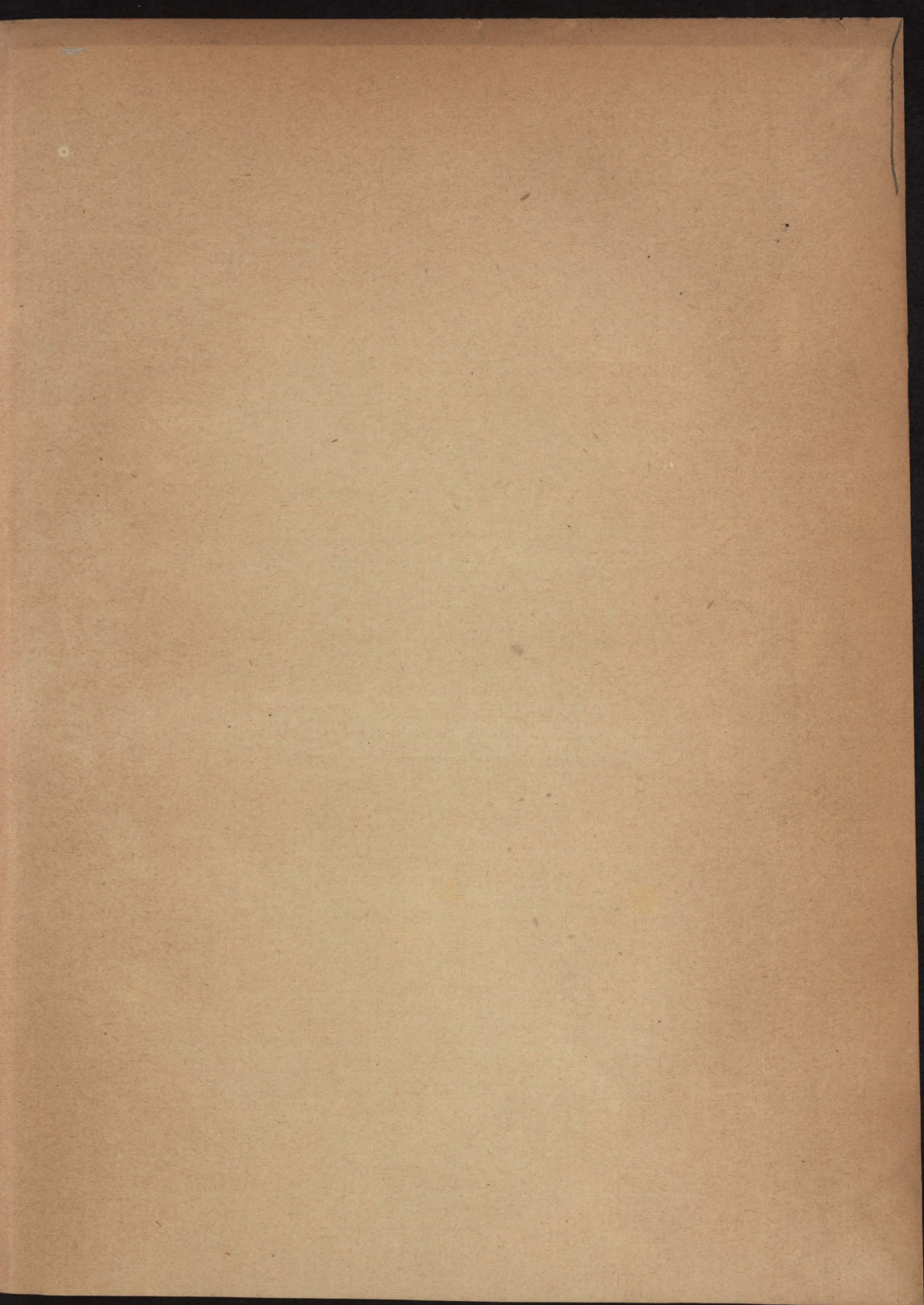
N expugnacōe tali p̄ficere videretur q̄ serenissim⁹ rex rōnoz iuo
 cat⁹ a sacro cōcilio f̄cipet f̄ctm̄ istud p̄sequēdū ⁊ t̄minādū Sicut et
 alias hereses i bohemia cū potētia etiā brachii secularis attēto p̄ci
 pue q̄ p̄nis fuit ⁊ ē in p̄cilio v̄bi f̄ctā sūt decreta i hac pte Attēto p̄terea q̄
 in regno fratris sui cuius successor est hec heresis habet exordium Et nisi
 prouideatur serpet in longinquum

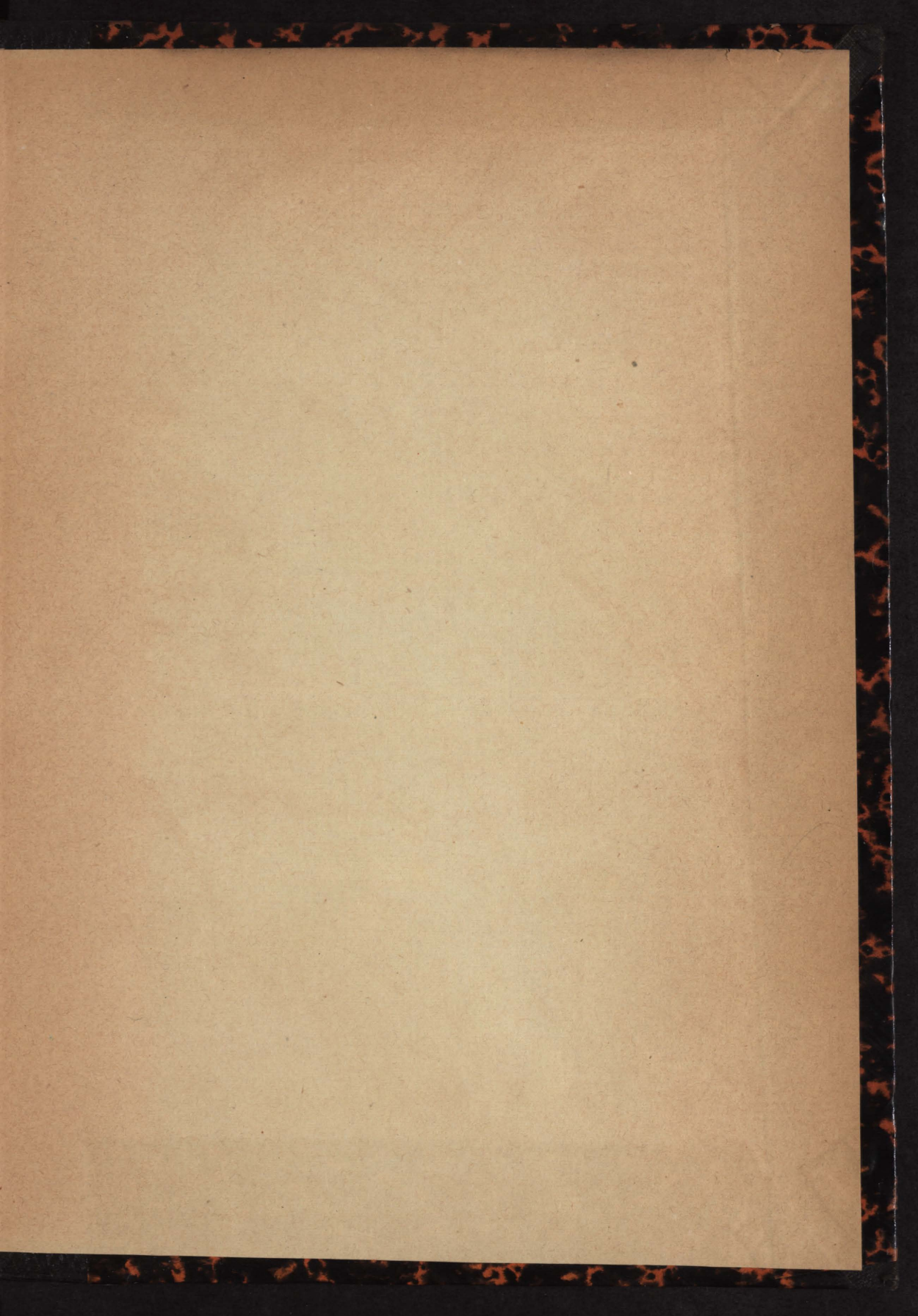
N expugnacōe tali videretur m̄lcm̄ p̄ficere p̄s̄tim apud bohemos
 si p̄ciliū aut sup̄oita ei⁹ palā ostēderēt ne dū v̄bis ul̄ epl̄is s̄z factis ⁊
 exēpl̄ q̄ nō ex odio ul̄ i v̄dia p̄cederēt d̄ eos s̄z zelo solo fidei ⁊ saluē aiāz
 Et hoc tūc fiet eis p̄sualibile si uideāt ⁊ sc̄ciāt i factis q̄ q̄rit̄ i hoc p̄cilio ex
 sp̄aco oim̄ eroz sine excep̄cōe gēn̄alic⁹ ul̄ p̄sonaz ⁊ q̄ nō sol̄ eis fiat sicut
 nec fiet domino p̄cedente p̄secutio et aliis d̄terius aut non minus erran
 tibus detur fauor diuillatio aut etiam defensio

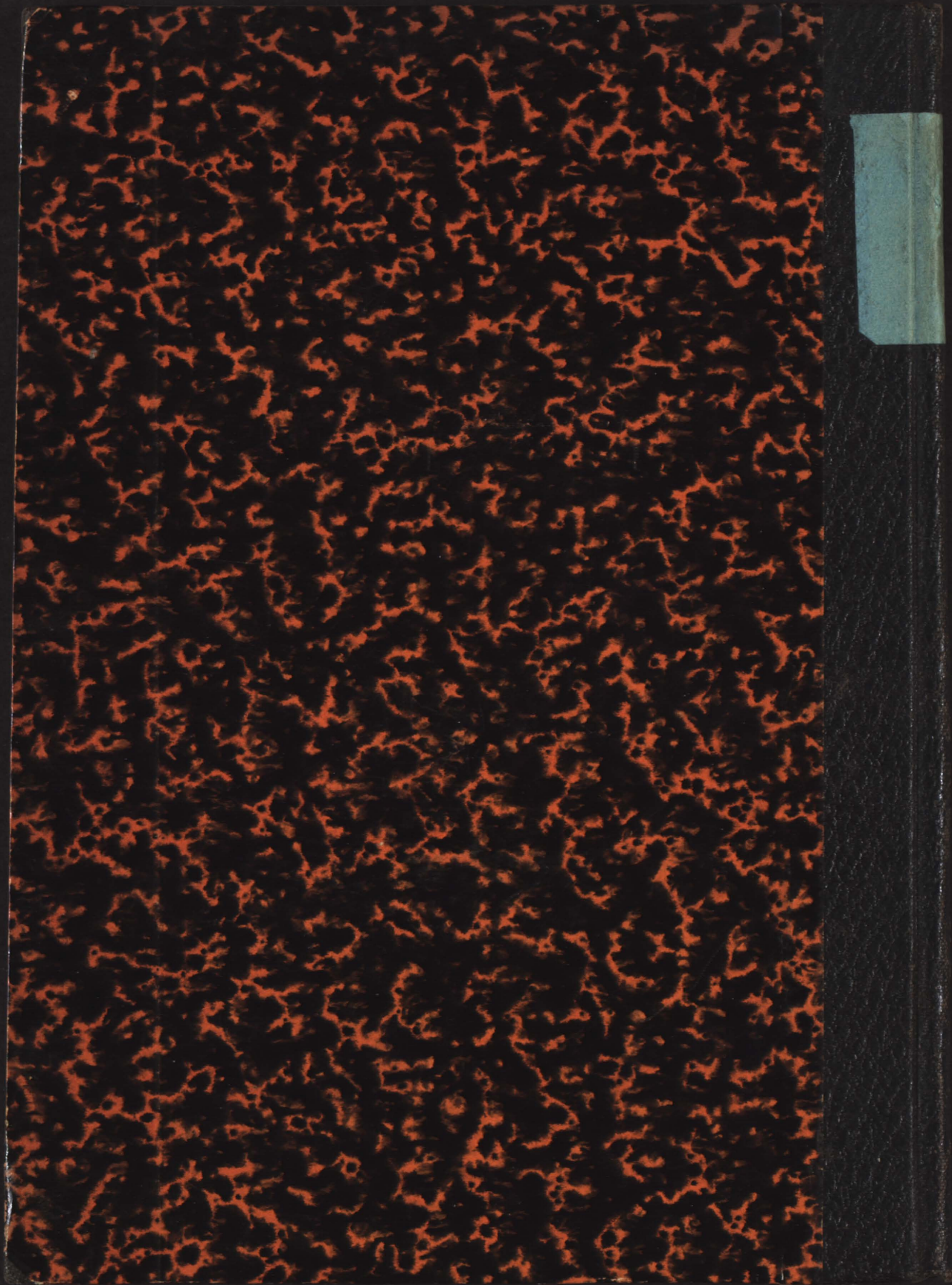
N expugnatione tali uideretur esse maximū iudiciū si nō libere
uenirēt theologi collacōes mutuas cū caritate ⁊ absq; p̄tēciōe
frequēt hitui/cū p̄ causis minorib⁹ ⁊ p̄phanis fiat quottidiana
alioꝝ p̄tēciō Rurs⁹ optz ut stil⁹ p̄cedēdi theologic⁹ obseruet nō litigi
olus aut p̄phan⁹ sup̄ q̄ rescriptū alibi īp̄tū Ampli⁹ i expugnatione tali
uidētur ydonei esse q̄ntū ad expugnationē doctrinalē theologi uniuersita
tum illaz q̄ nō dnt a domis bohēmis ⁊ odio ul i uidiā hī i suspecti/ ⁊ quos
p̄tare potēt i aliis materiis sinceritē ⁊ uezacit̄ hacten⁹ d̄certasse/ sine nota
heresis ul erroris i aliis materiis Et ad hoc nō dubiū est pati sūt iter cete
ros theologi ⁊ alma uniuersitate p̄licēsi q̄ i magno numero p̄ntes sunt in
hoc p̄cilio Sūt ⁊ d̄ aliis uniuersitatib⁹ p̄claris/ tam numero quā merito
teologi p̄cellētēs Un̄ dicūt eoz p̄limi q̄ sup̄ hec fuerūt sil̄ aggregati/ q̄ cō
suetudo licite ⁊ rōnabilē fuit introducta ⁊ nō onicādo laycos sub utraq;
sp̄/ p̄stīm p̄ mltiplicaciōez fidelīū ⁊ hoc p̄t̄ euicaciōē mltiplicis picu
li irauerētē ⁊ scādali circa sūp̄ciōē hī moī b̄ndicti sac̄mētī Primū piculū
īn effusiōe Scōm i de p̄taciōe ⁊ loco ad locū terciū i uasoz sordicie/ q̄ dnt
esse p̄secrata nec passim tractata ul tacta a laicis ⁊ mltom⁹ dz uinū p̄secra
tum v̄di i appotēcis sicut fit apud tales ut dicūt Q̄rtū i barbīs lōgis lay
coꝝ Q̄rtū i p̄suatiōe p̄ infirmis qm̄ possz i uale acetū generari/ ⁊ ita de
sineret ibi cēsāguis xpi nec suscipēdū eēt nec nouit p̄secrādū sine missa/ ⁊
fieri potest/ q̄ daret acetū purz p̄ sāguine xpi Addito q̄ i estate bibiōēs ⁊
mustule generarētū q̄ntūcūq; eēt uas clausū Q̄nq; etiā putresceret ā fieret
velut abbiabile ad bibēdū ⁊ hoc ē efficac̄ ualde Et ex alia rōe q̄n̄ alii mlti
p̄bibisēt Et q̄rerēt i quo uale fieret p̄sectiō tāti uini q̄ntū i pasca p̄deces
aut viginti milib⁹ p̄lonaz Sextū damnū ē i sūptuositate uini saltez apud
mltas p̄tes i qb⁹ uix i uenit uinū ad celebrādū ⁊ alibi care p̄patur Esz p̄
terea picl m̄ i gelatiōe Esz etiā picl m̄ i s̄le credulitatē i d̄uctiōe ⁊ hoc mlti
p̄liciter Primo q̄ tāta ē dignitas laicoꝝ circa sūp̄ciōē corpris xpi sicut
et sacerdotū Scōo q̄ hec facere s̄p̄ fuit ⁊ ē necessitatē ⁊ ita p̄irent oēs al
ter faciētēs sc̄ciētēs ā docētēs et/ oēs generalit̄ tam cl̄ici quā doctores et
plati q̄ nō possētēn⁹ oppoauerūt se tali p̄suetudini v̄bis scripturis s̄n̄is et
q̄ sacra scripturā oēs illi p̄v̄terūt Tercio q̄ v̄tushui⁹ sac̄mētī nō ē prin
cipal⁹ i p̄sectiōe quā sūp̄cōe Q̄rto q̄ eccia romana nō n̄tēlēt ⁊ sac̄mēt
nec ē i hoc ymittāda Q̄ito q̄ generalia p̄cilia ⁊ sp̄aliē p̄statiēsi errauerūt i
fide ⁊ bonis morib⁹ Sexto q̄ mltiplex eēt occasio sedicionū ⁊ scismatū
i xpianitate sicut exp̄iētia doez manifestat nūc i bohēmia q̄ sedicō nedū ad
sp̄ualē Sz ad t̄pales dissipatiōez/ nisi dei p̄uidētia ⁊ regis romanorū pru
dentia p̄uideant p̄disponunt

Impressum wienne anno domini MD cccc lxxii.

4 Incun.
83.

